

СИТЕ ЗАЕДНО ЗА ПОДОБРО ЗДРАВЈЕ
TOGETHER FOR BETTER HEALTH

I Интернационален конгрес
на превентивна медицина и јавно здравје

1st International Congress
of Preventive Medicine and Public Health

ЗДРУЖЕНИЕ
НА ДОКТОРИ СПЕЦИЈАЛИСТИ
ПО МЕДИЦИНА НА ТРУДИТ

31.10 - 02.11.2024

STRUGA, NORTH MACEDONIA

**I Интернационален конгрес
на превентивна медицина и јавно здравје**
**1st International Congress
of Preventive Medicine and Public Health**

31. 10. - 02. 11. 2024

Струга, Северна Македонија • Struga, North Macedonia

BOARD OF I CONGRESS OF PREVENTIVE MEDICINE AND PUBLIC HEALTH

ORGANIZING BOARD	SCIENTIFIC BOARD
Prof. Dr. Gordana Ristovska	Prof. Dr. Vesna Velikj Stefanovska
Prof. Dr. Valentina Simonovska	Prof. Dr. Milka Zdravkovska
Prof. Dr. Dragan Mijakoski	Prof. Dr. Mihail Kochubovski
Prof. Dr. Sasho Stoleski	Prof. Dr. Igor Spiroski
Prof. Dr. Golubinka Boshevka	Prof. Dr. Elena Kjosevska
Prim. Dr. Gordana Kuzmanovska	Prof. Dr. Snezhana Ivic Kolevska
Dr. Kristina Stavridis	Prof. Dr. Liljana Labachevska Gjatovska
Dr. Dragan Kochinski	Prof. Dr. Jovanka Karadzinska Bislimovska
Dr. Aleksandra Stamenova	Prof. Dr. Jordan Minov
Dr. Marko Kostovski	Prof. Dr. Fimka Tozija
Dr. Erijona Shakiri	Prof. Dr. Mirjana Bošković, Serbia
Dr. Jansun Bukovetz	Prof. Dr. Lubica Argalasova, Slovakia

ОДБОРИ НА I ИНТЕРНАЦИОНАЛЕН КОНГРЕС НА ПРЕВЕНТИВНА МЕДИЦИНА И ЈАВНО ЗДРАВЈЕ

ОРГАНИЗАЦИСКИ ОДБОР	НАУЧЕН ОДБОР
Проф. д-р Гордана Ристовска	Проф. д-р Весна Велиќ Стефановска
Проф. д-р Валентина Симоновска	Проф. д-р Милка Здравковска
Проф. д-р Драган Мијаќоски	Проф. д-р Михаил Кочубовски
Проф. д-р Сашо Столески	Проф. д-р Игор Спироски
Проф. д-р Голубинка Бошевска	Проф. д-р Елена Ќосевска
Прим. д-р Гордана Кузмановска	Проф. д-р Снежана Ивиќ Колевска
Д-р Кристина Ставридис	Виш науч. сор. д-р Лилјана Лабачевска Ѓатовска
Ас. д-р Драган Кочински	Проф. д-р Јованка Караќинска Бислимовска
Ас. д-р Александра Стаменова	Проф. д-р Јордан Минов
Науч. сор. д-р Марко Костовски	Проф. д-р Фимка Тозија
М-р д-р Еријона Шаќири	Проф. д-р Мирјана Бошковиќ, Србија
Д-р Џансун Буковец	Проф. д-р Лубица Аргаласова, Словачка

CONTENT

31.10.2024, Thursday

CLIMATE CHANGE AND HEALTH 14

- Congress hall

01.11.2024, Friday

INFECTIOUS DISEASES AND PUBLIC HEALTH: CHALLENGES AND COPING STRATEGIES 16

- Congress hall

THE MODERN ASPECTS OF IMMUNIZATION IN PREVENTION OF DISEASES 22

- Congress hall

01.11.2024, Friday

ONE HEALTH APPROACH 26

- Congress hall

01.11.2024, Friday

PREVENTION OF CARDIOVASCULAR AND RESPIRATORY DISEASES 30

- Piano hall

02.11.2024, Saturday

GLOBAL AND NATIONAL PUBLIC HEALTH 34

- Congress hall

02.11.2024, Saturday

PUBLIC HEALTH ASPECTS OF INJURIES AND MUSCULO SKELETAL DISEASES 38

- Piano hall

02.11.2024, Saturday

EARLY PREVENTION OF CHILDREN NONCOMMUNICABLE DISEASES 40

- Piano hall

СОДРЖИНА

31.10.2024, четврток

КЛИМАТСКИ ПРОМЕНИ И ЗДРАВЈЕ 15

- Конгресна сала

01.11.2024, петок

ЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ И ЈАВНО ЗДРАВЈЕ-ПРЕДИЗВИЦИ И СТРАТЕГИИ 17

- Конгресна сала

СОВРЕМЕНИ АСПЕКТИ НА ИМУНИЗАЦИЈАТА ВО ПРЕВЕНЦИЈА ОД БОЛЕСТИТЕ 23

- Конгресна сала

01.11.2024, петок

ПРИСТАП „ЕДНО-ЗДРАВЈЕ“ 27

- Конгресна сала

01.11.2024, петок

ПРЕВЕНЦИЈА НА КАРДИОВАСКУЛАРНИ И РЕСПИРАТОРНИ БОЛЕСТИ 31

- Пијано сала

02.11.2024, сабота

ГЛОБАЛНО И НАЦИОНАЛНО ЈАВНО ЗДРАВЈЕ 35

- Конгресна сала

02.11.2024, сабота

ЈАВНО-ЗДРАВСТВЕНИ АСПЕКТИ НА ПОВРЕДИ И МУСКУЛОСКЕЛЕТНИ БОЛЕСТИ 39

- Пијано сала

02.11.2024, сабота

РАНА ПРЕВЕНЦИЈА НА ХРОНИЧНИТЕ НЕЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ КАЈ ДЕЦА 41

- Пијано сала

01.11.2024, Friday

**POSTER SESSION: HEALTH EDUCATION AND
HEALTH STATUS**

44

- Congress hall

01.11.2024, Friday

**POSTER SESSION: INFECTIOUS DISEASES AND
IMMUNIZATION**

52

- Piano hall

02.11.2024, Saturday

**POSTER SESSION: CHRONIC NON-COMMUNICABLE
DISEASES (NCDs): A CHALLENGE OF MODERN LIFE**

64

- Congress hall

02.11.2024, Saturday

**POSTER SESSION: RISK FACTORS ASSESSMENT
FOR CHRONIC NON COMMUNICABLE DISEASES**

72

- Piano hall

01.11.2024, петок

**ПОСТЕР СЕСИЈА: ЗДРАВСТВЕНА ЕДУКАЦИЈА И
ЗДРАВСТВЕНА СОСТОЈБА** **45**

- Конгресна сала

01.11.2024, петок

**ПОСТЕР СЕСИЈА: ИНФЕКТИВНИ ЗАБОЛУВАЊА И
ИМУНИЗАЦИЈА** **53**

- Пијано сала

02.11.2024, сабота

**ПОСТЕР СЕСИЈА: ОПТОВАРУВАЊЕ СО ХРОНИЧНИ
НЕЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ** **65**

- Конгресна сала

02.11.2024, сабота

**ПОСТЕР СЕСИЈА: ПРОЦЕНКА НА РИЗИК ФАКТОРИ ЗА
ХРОНИЧНИ НЕЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ** **73**

- Пијано сала

PROGRAMME

31.10.2024, Thursday	
Time	Congress hall
16:00 - 17:00	Opening ceremony and welcome speeches
17:00-18:30	Session Climate Change and Health
18:30-19:30	Coctail
19:30	Dinner

1.11.2024, Friday	
Time	Congress hall
9:00-10:30	Infectious Diseases and Public Health: Challenges and Coping Strategies Oral session
10:30-11:00	Coffee break
11:00-12:00	Alkaloid KONS symposium
12:00-13:30	The modern aspect of immunization in prevention of diseases Oral session
13:30-14:00	Carsopharm symposium

ПРОГРАМА

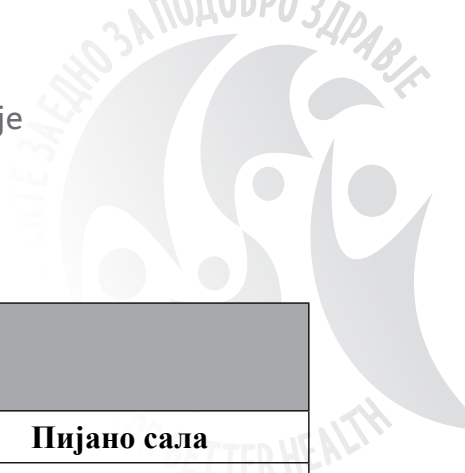
31.10.2024, четврток	
Време	Конгресна сала
16.00 - 17.00	Свечено отворање на конгресот Обраќање на истакнати гости
17.00-18.30	Сесија Климатски промени и здравје
18.30-19.30	Коктел
19.30	Вечера

1.11.2024, петок	
Време	Конгресна сала
9.00-10.30	Заразни болести и јавно здравје-предизвици и стратегии
10.30-11.00	Кафе пауза
11.00-12.00	Сателитски симпозиум на „Алкалоид Конс“
12.00-13.30	Современи аспекти на имунизацијата во превенција на болестите
13.30-14.00	Сателитски симпозиум на Carsopharm

14:00-15:00		
Lunch		
Time	Congress hall	Piano hall
15:00-17:10	One Health Approach Oral session	Prevention of cardiovascular and respiratory diseases Oral session
17:00-17:30	Coffee break	
17:30-19:00	Poster presentations	Poster presentations
20:00	Gala dinner	

2.11.2024, Saturday		
Time	Congress hall	Piano hall
09:00-11:00	Global and national public health Oral session	Public health aspects of injuries and musculoskeletal disorders Early prevention of children non communicable diseases Oral session
11:00-11:30	Coffee break	
11:30-13:00	Poster presentations	Poster presentations
13:00	Closing ceremony	

I Интернационален конгрес
на превентивна медицина и јавно здравје

14.00-15.00		
Ручек		
Време	Конгресна сала	Пијано сала
15.00-17.10	Пристап „Едно-здравје“	Превенција на кардиоваскуларни и респираторни заболувања
17.00-17.30	Кафе пауза	
17.30-19.00	Постер презентации	Постер презентации
20.00	Свечена вечера	

2.11. 2024, сабота		
Време	Конгресна сала	Пијано сала
09.00-11.00	Јавно здравје на глобално и национално ниво	Јавно-здравствени аспекти на повредите и мускулоскелетни заболувања Рана превенција на детски незаразни болести
11.00-11.30	Кафе пауза	
11.30-13.00	Постер презентации	Постер презентации
13.00	Затворање на конгресот	

31.10.2024, Thursday

CLIMATE CHANGE AND HEALTH

ORAL SESSION

■ Congress hall

Chair persons: Mihail Kochubovski, Gordana Ristovska

Time	Title of the presentation	Authors and Affiliations
17:00 -17:20	Integrating Biodiversity, Lifestyle Medicine, and Climate Change: A Paradigm Shift for World Health	Tatjana Kobb ¹ , ¹ Northeastern University, Boston, MA, United States of America
17:20-17:30	Climate Change and Impact to Human Health	Mihail Kochubovski ¹ ¹ Faculty of Medicine, Ss. Cyril and Methodius in Skopje, Republic of North Macedonia
17:30-17:40	Hospitalizations Related to Heat Waves in the Period From 2016 – 2020 in Skopje	Aleksandra Petrova ^{1,2} , Ivana Gjorgjievska ³ , Blerta Shahini Azizi ^{3,4} ¹ Institute of Public Health of North Macedonia, Skopje, Republic of North Macedonia ² Faculty of Medicine, Ss Cyril and Methodius University in Skopje, Republic of North Macedonia ³ Center of Public Health Veles, Veles, North Macedonia ⁴ Center of Public Health Kumanovo, Kumanovo, North Macedonia
17:40-17:50	Climate Change Anxiety in Macedonian Working Population	Elif Reyhan Sahin ¹ , Maja Panajotovikj Radevska ^{2,3} , Jovanka Karadzinska Bislimovska ^{2,3} ¹ Hacettepe University, Faculty of Medicine, Ankara, Turkey ² Ss Cyril and Methodius University in Skopje, Faculty of Medicine ³ Institute of Occupational Health of the Republic of North Macedonia, WHO Collaborating Center, Skopje, North Macedonia
17:50-18:00	Climate change influence on the occurrence of melanoma and non-melanotic skin cancers	Metodi Rechanoski, Marija Karakolevska-Ilova ¹ Faculty of Medical Sciences, “Goce Delchev” University in Shtip, Shtip, North Macedonia

31.10.2024, четврток

КЛИМАТСКИ ПРОМЕНИ И ЗДРАВЈЕ УСНИ ПРЕЗЕНТАЦИИ

■ Конгресна сала

Модератори: Михаил Кочубовски, Гордана Ристовска

Време	Наслов на презентацијата	Автори и афилијации
17.00-17.20	Интеграција на биодиверзитетот, животниот стил и климатските проемни: прадигам на глобалното здравје	Татјана Коб Североисточен универзитет, Бостон, МА, Соединети Американски Држави
17.20-17.30	Климатски промени и влијанието на човековото здравје	Михаил Кочубовски Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Северна Македонија
17.30-17.40	Хоспитализации поврзани со топлотни бранови во периодот од 2016 – 2020 година во Скопје	Александра Петрова ^{1,2} , Ивана Ѓорѓиевска ³ , Блерта Шахини Азизи ⁴ , Михаил Кочубовски ² ¹ Институт за јавно здравје на Република Северна Македонија, Скопје, Северна Македонија ² Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Северна Македонија ³ Центар за јавно здравје Велес, Велес, Северна Македонија ⁴ Центар за јавно здравје Куманово, Куманово, Северна Македонија
17:40-17:50	Анксиозност од климатските промени кај македонското работно население	Елиф Рејхан Шахин ¹ , Маја Панајотовиќ Радевска ^{2,3} , Јованка Карацинска Бислимовска ^{2,3} ¹ Универзитет Хаџеттепе, Медицински факултет, Анкара, Турција ² Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Северна Македонија ³ Институт за медицина на трудот на Република Северна Македонија, Колаборативен центар на СЗО, Скопје, Северна Македонија
17:50-18:00	Влијанието на климатските промени врз појавата на меланом и немеланотични карциноми на кожата	Методи Речаноски, Марија Караколевска-Илова Факултет за медицински науки, Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, Северна Македонија

18:00-18:10	Air pollution impact on the prevalence of certain types of pollen	Elena Kolevska ¹ , Icko Gjorgoski ² ¹ Institute of Occupational Health of the Republic of North Macedonia, WHO Collaborating Center, Skopje, North Macedonia ² Faculty of Natural Sciences and Mathematics, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Republic of North Macedonia
18:10-18:20	Pilot testing of biocides resistance in adult mosquitoes in Skopje, Republic of North Macedonia	Nikolina Sokolovska ¹ , Alesandra de la Torre ² , Verena Pickler ² , Nebihat Iljaz ¹ ¹ Center of Public Health Skopje, Skopje, North Macedonia ² Cathedra for Public Health and Infectious Diseases, University of Sapienza, Rome, Italy
18:20-18:30	DISCUSSION	

01.11.2024, Friday

INFECTIOUS DISEASES AND PUBLIC HEALTH: CHALLENGES AND COPING STRATEGIES

ORAL SESSION

■ Congress hall

Chair persons: Gordana Kuzmanovska, Dragan Mijakoski

Time	Title of the presentation	Authors and Affiliations
09:00-09:20	Strengthening pandemic preparedness through strategic response and international cooperation	Janina Stauke Robert Koch Institute, Berlin, Germany

I Интернационален конгрес на превентивна медицина и јавно здравје

18:00-18:10	Влијанието на загадувањето на воздухот врз распространетоста на одредени видови полен	Елена Колевска ¹ , Ицко Ѓоргоски ² ¹ Институт за медицина на трудот на Република Северна Македонија, Колаборативен центар на СЗО, Скопје, Северна Македонија ² Природно-математички факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Северна Македонија
18:10-18:20	Пилот-тестирање на отпорност на биоциди кај возрасни комарци во Скопје, Република Северна Македонија	Николина Соколовска ¹ , Алесандра Де Ла Торе ² , Верена Пихлер ² , Небихат Илјаз ¹ ¹ Центар за јавно здравје Скопје, Скопје, Северна Македонија ² Катедра за јавно здравје и заразни болести, Универзитетот Сапиенца во Рим, Италија
18:20-18:30	ДИСКУСИЈА	

01.11.2024, петок

ЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ И ЈАВНО ЗДРАВЈЕ- ПРЕДИЗВИЦИ И СТРАТЕГИИ

УСНИ ПРЕЗЕНТАЦИИ

■ Конгресна сала

Модератори: Гордана Кузмановска, Драган Мијакоски

Време	Наслов на презентацијата	Автори и афилијации
09.00-9.20	Зајакнување на подготвеноста за пандемијата преку стратешки одговор и меѓународна соработка	Janina Stauke Институт „Роберт Кох“, Берлин, Германија

1st International Congress
of Preventive Medicine and Public Health

09:20-09:30	Epidemiology of Q fever in Southeast Europe in the period 2002-2021	<p>Tatjana Pustahija^{1,2}, Snežana Medić^{1,2}, Vladimir Vuković^{1,2}, Zagorka Lozanov-Crvenković³, Aleksandra Patić^{2,4}, Mirjana Štrbac², Verica Jovanović⁵, Dragana Dimitrijević⁵, Milunka Milinković⁵, Mirjana Lana Kosanović⁶, Helena C. Maltezou⁷, Kassiani Mellou⁸, Sanjin Musa^{9,10}, Marijan Bakić¹¹, Sanja Medenica¹¹, Nikolina Sokolovska¹², Nina Vukmir Rodić^{13,14}, Milica Devrnja², Mioljub Ristić^{1,2}, Vladimir Petrović^{1,2}</p> <p>¹ Department of Epidemiology, Faculty of Medicine, University of Novi Sad, Novi Sad, Serbia ² Institute of Public Health of Vojvodina, Novi Sad, Serbia ³ Department of Mathematics and Informatics, Faculty of Science, University of Novi Sad, Novi Sad, Serbia ⁴ Department of Microbiology with Parasitology and Immunology, Faculty of Medicine, University of Novi Sad, Novi Sad, Serbia ⁵ Institute of Public Health of Serbia, Belgrade, Serbia ⁶ Andrija Stampar Teaching Institute of Public Health, Zagreb, Croatia ⁷ Directorate for Research, Studies and Documentation, National Public Health Organization, Athens, Greece ⁸ Department of Epidemiological Surveillance and Interventions, Hellenic Centre for Diseases Control and Prevention, Athens, Greece ⁹ Department of Epidemiology, Institute for Public Health of the Federation of Bosnia and Herzegovina, Sarajevo, Bosnia and Herzegovina ¹⁰ Sarajevo School of Science and Technology, Sarajevo, Bosnia and Herzegovina ¹¹ Institute of Public Health of Montenegro, Podgorica, Montenegro ¹² Epidemiology with Unit for Pest Control and Laboratory of Entomology, Center for Public Health, Skopje, North Macedonia ¹³ Public Health Institute of the Republic of Srpska, Banja Luka, Bosnia and Herzegovina ¹⁴ Faculty of Medicine, University of Banja Luka, Banja Luka, Bosnia and Herzegovina</p>
09:30-09:40	Occupational Leptospirosis in Malaysia: Prevention, challenges, and safety strategies	<p>Anantha Kumar Rajendran</p> <p>Department of Occupational Safety and Health, Sarawak General Hospital, Sarawak, Malaysia</p>

I Интернационален конгрес на превентивна медицина и јавно здравје

09.20- 09.30	Епидемиологија на Q треска во Североисточна Европа во период 2002-2021	<p>Татјана Пустахија^{1,2}, Снежана Медик^{1,2}, Владимир Вуковиќ^{1,2}, Загорка Лозанов-Црвенковиќ³, Александра Патик^{2,4}, Мирјана Штрбац², Верица Јовановиќ⁵, Драгана Димитријевиќ⁵, Милунка Милинковиќ Црвенковиќ⁶, Санџин Муса^{9,10}, Маријан Бакиќ¹¹, Сања Меденица¹¹, Николина Соколовска¹², Нина Вукмир Родиќ^{13,14}, Милица Деврња², Миољуб Ристик^{1,2}, Владимир Петровиќ^{1,2}</p> <p>¹ Катедра за епидемиологија, Медицински факултет, Универзитет во Нови Сад, Нови Сад, Србија ² Институт за јавно здравје на Војводина, Нови Сад, Србија ³ Катедра за математика и информатика, Природно-математички факултет, Универзитет во Нови Сад, Нови Сад, Србија ⁴ Катедра за микробиологија со паразитологија и имунологија, Медицински факултет, Универзитет во Нови Сад, Нови Сад, Србија ⁵ Институт за јавно здравје на Србија, Белград, Србија ⁶ Андрија Штампар Наставниот институт за јавно здравје, Загреб, Хрватска ⁷ Директорат за истражување, студии и документација, Национална јавно здравствена организација, Атина, Грција ⁸ Оддел за епидемиолошки надзор и интервенции, Грчки центар за контрола и превенција на болести, Атина, Грција ⁹ Катедра за епидемиологија, Институт за јавно здравје на Федерацијата на Босна и Херцеговина, Сараево, Босна и Херцеговина ¹⁰ Сараевски Факултет за наука и технологија, Сараево, Босна и Херцеговина ¹¹ Институт за јавно здравје на Црна Гора, Подгорица, Црна Гора ¹² Одделение за епидемиологија контрола на штетници и лабораторија за ентомологија, Центар за јавно здравје Скопје, Скопје Северна Македонија ¹³ Завод за јавно здравје на Република Српска, Бања Лука, Босна и Херцеговина ¹⁴ Медицински факултет, Универзитет во Бања Лука, Бања Лука, Босна и Херцеговина</p>
09.30-09.40	Професионална лептоспироза во Малезија: превенција, предизвици и безбедноснестратегии	<p>Ананта Кумар Рацендран</p> <p>Одделза безбедност и здравје при работа, Општа болница Саравак, Саравак, Малезија</p>

1st International Congress
of Preventive Medicine and Public Health

09:40-09:50	Human listeriosis comeback ode	Biljana Curcic-Trajkovska ¹ , Dzengis Jashar ² , Kornelija Trajkova ³ , Biljana Kakaraskoska-Boceska ⁴ ¹ Microbiology Laboratory, Diagnostic Laboratories, Acibadem Sistina Hospital, Skopje, North Macedonia ² Histopathology Laboratory, Acibadem Sistina Hospital, Skopje, North Macedonia ³ Gynecology and Obstetrics Department, Acibadem Sistina Hospital, Skopje, North Macedonia ⁴ Laboratory of Medical Microbiology, Medical Faculty, University of Antwerp, Belgium
09:50-10:00	Assessment of the burden of bacterial infections associated with unsafe food in the Republic of North Macedonia	Aneta Kostova ¹ , Gordana Ristovska ^{1,2} ¹ Institute of Public Health of the Republic of North Macedonia, Skopje, North Macedonia ² Faculty of Medicine, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Republic of North Macedonia
10:00-10:10	Exploring the incidence trends of hepatitis A in Serbia in the period 2002-2021	Snežana Medić ^{1,2} , Tatjana Pustahija ^{1,2} , Nataša Dragnić ^{1,2} , Vladimir Petrović ^{1,2} , Vladan Šaponjić ³ ¹ University of Novi Sad, Faculty of Medicine, Novi Sad, Serbia ² Institute of Public Health of Vojvodina, Novi Sad, Serbia ³ Institute of Public Health of Serbia “Dr Milan Jovanović Batut”, Belgrade, Serbia
10:10-10:20	First Reported Case of <i>Cedecia Lapagei</i> on region under surveillance by Center for Public Health Skopje	Zlatko Arsenievski ¹ , Branka Petrovska Basovska ² , Hristina Leskaroska ³ , ¹ Center for Public Health Skopje, Skopje, North Macedonia ² Institute of Public Health of the Republic of North Macedonia, Skopje, North Macedonia ³ Private Health Institution “Dr. Hristina”, General Medicine Practice, Skopje, North Macedonia
10:20-10:30	Mycological agents in dermatological infections	Snezana Ivikj-Kolevska General Hospital “Re-Medika”, Skopje, North Macedonia
10:30-11:00	Coffee break	
11:00-12:00	SYMPOSIUM OF “ALKALOID-KONS”	

I Интернационален конгрес
на превентивна медицина и јавно здравје

09.40-09.50	Ода на враќањето на хуманата листериоза	Билјана Курќиќ Трајковска ¹ , Џенгис Јашар ² , Корнелија Трајкова ³ , Билјана Какараскоска Боцеска ⁴ ¹ Микробиолошка лабораторија, дијагностички лаборатории, болница „Ацибадем Систина“, Скопје, Северна Македонија ² Хистопатолошка лабораторија, болница „Ацибадем Систина“, Скопје, Северна Македонија ³ Гинеколошко-акушерско одделение, болница „Ацибадем Систина“, Скопје, Северна Македонија ⁴ Лабораторија за медицинска микробиологија, Медицински факултет, Универзитет во Антверпен, Белгија
09.50-10.00	Проценка на оптоварувањето со бактериски инфекции поврзани со небезбедна храна во Република Северна Македонија	Анета Костова ¹ , Гордана Ристовска ^{1,2} ¹ Институт за јавно здравје на Република Северна Македонија, Скопје, Северна Македонија ² Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Северна Македонија
10.00-10.10	Истражување на трендовите на инциденца на хепатитис А во Србија во периодот 2002-2021 година	Снежана Медик ^{1,2} , Татјана Пустахија ^{1,2} , Наташа Драгник ^{1,2} , Владимир Петровиќ ^{1,2} , Владан Шапоњиќ ³ ¹ Универзитет во Нови Сад, Медицински факултет, Нови Сад, Србија ² Институт за јавно здравје на Војводина, Нови Сад, Србија ³ Институт за јавно здравје на Србија „Д-р Милан Јовановиќ Батут“, Белград, Србија
10.10-10.20	Првпријавенслучај на <i>Cedecia Lapagei</i> во регионот под надзор на Центарот за јавно здравје Скопје	Златко Арсениевски ¹ , Бранка Петровска Басовска ² , Христина Лескароска ³ ¹ Центар за јавно здравје Скопје, Скопје, Северна Македонија ² Институт за јавно здравје на Република Северна Македонија, Скопје, Северна Македонија ³ ПЗУ „Д-р Христина“, Скопје, Северна Македонија
10.20-10.30	Миколошките причинители кај дерматолошки инфекции	Снежана Ивиќ-Колевска Општа болница „Ре-Медика“, Скопје, Северна Македонија
10:30-11:00	Кафе-пауза	
11:00-12:00	СИМПОЗИУМ НА „АЛКАЛОИД-КОНС“	

THE MODERN ASPECTS OF IMMUNIZATION IN PREVENTION OF DISEASES

ORAL SESSION

■ Congress hall

Chair persons: Snezana Medic, Kristina Stavridis

Time	Title of the presentation	Authors and Affiliations
12:00-12:10	Evaluation of reestablished influenza circulation in Wales, UK, following a period of disruption during the COVID-19 pandemic	Inesa Delimeta ¹ , Simon Cottrell ² ¹ Public Health Wales; Cardiff University; Barleti University, United Kingdom ² Public Health Wales, Wales, United Kingdom
12:10-12:20	RSV surveillance in SARI hospitalized cases in North Macedonia, season 2023/24	Kristina Stavridis ¹ , Enkela Pollozhani ¹ , Dragan Kochinski ¹ , Gordana Kuzmanovska ¹ , Elizabeta Jancheska ¹ , Teodora Karevska ¹ , Senada Karishic ¹ , Golubinka Boshevska ¹ ¹ Institute of Public Health of the Republic of North Macedonia, Skopje, North Macedonia
12:20-12:30	From skepticism to awareness: changing the vaccine perceptions among the youth, future parents and young parents after the COVID-19 in Macedonia	Jovan Spasovski ¹ , Maja Panajotovikj Radevska ² ¹ Institute of Occupational Health of the Republic of North Macedonia, WHO Collaborating Center, Skopje, Republic of Macedonia ² Faculty of Medical Sciences, "Goce Delchev" University in Shtip, Shtip, North Macedonia
12:30-12:40	Rate of vaccination against COVID-19 in psychiatric outpatients	Mina Cvjetkovic Bosnjak ^{1,2} , Dusan Kuljancic ^{1,2} , Ana Marija Vejnovic ^{1,2} , Darko Hinic ³ , Vladimir Knezevic ^{1,4} , Dragana Ratkovic ^{1,2} , Vanja Bosic ^{1,2} , Vesna Vasic ^{1,2} , Branislav Sakic ^{1,2} , Darja Segan ^{1,2} , Predrag Savic ^{1,2} , Minja Abazovic ^{1,2} , Masa Comic ^{1,2} , Siladji Djendji ^{1,2} , Dusica Simic Panic ^{1,4} and Olga Ivetic Poledica ^{1,2} ¹ University of Novi Sad, Medical Faculty, Novi Sad, Serbia ² University Clinical Centre of Vojvodina, Clinics of Psychiatry, Novi Sad, Serbia ³ University of Kragujevac, PMF Kragujevac, Kragujevac, Serbia ⁴ University Clinical Centre of Vojvodina, Clinics of Medical Rehabilitation, Novi Sad, Serbia

СОВРЕМЕНИ АСПЕКТИ НА ИМУНИЗАЦИЈАТА ВО ПРЕВЕНЦИЈА ОД БОЛЕСТИТЕ

УСНИ ПРЕЗЕНТАЦИИ

■ Конгресна сала

Модератори: Снежана Медиќ, Кристина Ставридис

Време	Наслов на презентацијата	Автори и афилијации
12.00-12.10	Евалуација на повторно циркулирачката инфлуенца во Велс, ОК, после периодот на пандемијата со COVID-19	Инеса Делимета ¹ , Симон Котрел ² ¹ Јавно здравје Велс, Универзитет Кардиф, Универзитет Барлети, Обединето Кралство ² Јавно здравје Велс Велс, Обединето Кралство
12.10-12.20	Надзор на RSV кај хоспитализирани случаи на САРИ во Северна Македонија, сезона 2023/24	Кристина Ставридис, Енкела Положани, Драган Кочински, Гордана Кузмановска, Елизабета Јанческа, Теодора Каревска, Сенада Каришиќ, Голубинка Бошевска Институт за јавно здравје на Република Северна Македонија, Скопје, Северна Македонија
12.20-12.30	Од скептицизам до свесност: промена на перцепциите за вакцината кај младите, идните родители и младите родители по Ковид-19 во Македонија	Јован Спасовски ¹ , Маја Панајотовиќ Радевска ² ¹ Институт за медицина на трудот на Република Северна Македонија, Колаборативен центар на СЗО, Скопје, Северна Македонија ² Факултет за медицински науки, Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, Северна Македонија
12.30-12.40	Стапка на вакцинација против КОВИД-19 во психијатриски амбуланти	Мина Цветковиќ Босњак ^{1,2} , Душан Куанчиќ ^{1,2} , Ана Марија Вејновиќ ^{1,2} , Дарко Хиниќ ³ , Владимир Кнежевиќ ^{1,4} , Драгана Ратковиќ ^{1,2} , Вања Босиќ ^{1,2} , Весна Васиќ ^{1,2} , Бранислав Сакиќ ^{1,2} , Дарја Сеган ^{1,2} , Предраг Савиќ ^{1,2} , Миња Абазовиќ ^{1,2} , Маса Цомиќ ^{1,2} , Силаци Ценци ^{1,2} , Душица Симиќ Паниќ ^{1,4} , Олга Иветиќ Поледица ^{1,2} ¹ Универзитет во Нови Сад, Медицински факултет, Нови Сад, Србија ² Универзитетски клинички центар на Војводина, Клиника за психијатрија, Нови Сад, Србија ³ Универзитет во Крагуевац, ПМФ Крагуевац, Крагуевац, Србија ⁴ Универзитетски клинички центар во Војводина, Клиника за медицинска рехабилитација, Нови Сад, Србија

1st International Congress
of Preventive Medicine and Public Health

12:40-12:50	Clinical profile of alcohol dependent patients according to Lesch typology one year after the COVID-19 pandemic comparative study	Dusan Kuljancic ^{1,2} ¹ University of Novi Sad, Medical Faculty, Novi Sad, Serbia ² University Clinical Centre of Vojvodina, Clinics of Psychiatry, Novi Sad, Serbia
12:50-13:00	Malaria Control and Eradication Approach in Macedonia	Doncho Donev ¹ , Alexander Stavridis ² , Nada Pop-Jordanova ³ , Ilija Gligorov ⁴ ¹ Institute of Social Medicine, Faculty of Medicine, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Republic of North Macedonia ² Clinic of Urology, Faculty of Medicine, Ss Cyril and Methodius University, Skopje ³ Macedonian Academy of Sciences and Arts, Skopje, North Macedonia ⁴ Military Academy "General Mihailo Apostolski", Skopje, North Macedonia
13:00- 13:10	Cost-effective strategy for active case finding of tuberculosis in the penitentiary institutions of Republic of North Macedonia	Sead Zeynel ¹ , Fimka Tozija ² , Milcho Filipche ¹ , Biljana Shurbevaska ¹ , Karolina Pilovska ¹ , ¹ Institute for Lung Diseases and Tuberculosis, Skopje, North Macedonia ² Faculty of Medicine, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Republic of North Macedonia
13:10-13:30	DISCUSSION	
13.30-14.00	SYMPOSIUM CARSOPHARM	

I Интернационален конгрес
на превентивна медицина и јавно здравје

12.40-12.50	Клинички профил на пациенти зависни од алкохол според Лешовататипологија една година по компаративната студија на пандемијата КОВИД-19	Душан Куљанчик ^{1, 2} ¹ Универзитет во Нови Сад, Медицински факултет, Нови Сад, Србија ² Универзитетски клинички центар во Војводина, Клиники за психијатрија, Нови Сад, Србија
12.50-13.00	Пристап за контрола и искоренување на маларијата во Македонија	Дончо Донеv ¹ , Александар Ставридис ² , Нада Поп-Јорданова ³ , Илија Глигоров ⁴ ¹ Институт за социјална медицина, Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Северна Македонија ² Универзитетска клиника за урологија, Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Северна Македонија ³ Македонска академија на науките и уметностите, Скопје, Северна Македонија ⁴ Воена академија „Генерал Михајло Апостолски“, Скопје, Северна Македонија
13.00-13.10	Ефикасна стратегија за активно откривање случаи на туберкулоза во казнено-поправните установи на Република Северна Македонија	Сеад Зејнел ^{1,2} , Фимка Тозија ² , Милчо Филипче ¹ , Билјана Шурбевска ¹ , Каролина Пиловска ¹ ¹ Институт за белодробни боелсти и туберкулоза, Скопје, Северна Македонија ² Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Северна Македонија
13.10-13.30	ДИСКУСИЈА	
13.30-14.00	СИМПОЗИУМ НА „КАРСОФАРМ“	

01.11.2024, Friday

ONE HEALTH APPROACH

ORAL SESSION

■ Congress hall

Chair persons: Fimka Tozija, Mome Spasovski

Time	Title of the presentation	Authors and Affiliations
15.00-15.20	Operationalizing One Health in the European Region – WHO’s commitment and strategy	Peter Sousa Hoejskov, Technical Officer for Food Safety & Zoonotic Diseases at WHO/Europe
15.20-15.30	Integrated surveillance of West Nile fever in AP Vojvodina, Serbia, in the Period 2012-2023	Snežana Medić ^{1,2} , Tatjana Pustahija ^{1,2} , Tamaš Petrović ³ , Aleksandra Ignjatović Čupina ⁴ , Mihaela Kavran ⁴ , Vladimir Petrović ^{1,2} ¹ University of Novi Sad, Faculty of Medicine, Novi Sad, Serbia ² Institute of Public Health of Vojvodina, Novi Sad, Serbia ³ Scientific Veterinary Institute “Novi Sad”, Novi Sad, Serbia ⁴ Faculty of Agriculture, University of Novi Sad, Novi Sad, Serbia
15.30-15.40	Occupational zoonoses and One Health Approach	Jovanka Karadzinska Bislimovska ¹ ¹ Faculty of Medicine, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Republic of North Macedonia
15.40-15.50	Safety Is No Accident – Public Health Approach for Action and Policy Intervention	Fimka Tozija Faculty of Medicine, Ss Cyril and Methodius University in Skopje, Republic of North Macedonia
15.50-16.00	Development of research agenda in occupational health in Republic OF North Macedonia through international cooperation	Dragan Mijakoski ^{1,2} ¹ Institute of Occupational Health of the Republic of North Macedonia, WHO Collaborating Center, Skopje, Republic of Macedonia ² Faculty of Medicine, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Republic of North Macedonia
16.00-16.10	Goals and challenges in Macedonia and Slovenia healthcare system	Mome Spasovski, Ivan Pangovski, Aleksandra Stamenova, Monika Stojchevska Institute of social medicine, Faculty of Medicine, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Republic of North Macedonia

01.11.2024, петок

ПРИСТАП „ЕДНО-ЗДРАВЈЕ“

УСНИ ПРЕЗЕНТАЦИИ

■ Конгресна сала

Модератори: Фимка Тозија, Моме Спасовски

Време	Наслов на презентацијата	Автори и афилијации
15.00-15.20	Операционализација на One Health во европскиот регион – Посветеноста и стратегијата на СЗО	Питер Сузе Хојесков Технички службеник за безбедност на храна и зоонозни болести во СЗО/Европа
15.20-15.30	Интегриран надзор на западно нилска треска во Војводина, Србија за периодот 2012-2023	Снежана Медик ^{1,2} , Татјана Пустахија ^{1,2} , Тамаш Петровиќ ³ , Александра Игњатовиќ Купина ⁴ , Михаела Кавран ⁴ , Владимир Петровиќ ^{1,2} ¹ Универзитет во Нови Сад, Медицински факултет, Нови Сад, Србија ² Институт за јавно здравје на Војводина, Нови Сад, Србија ³ Научен ветеринарен институт „Нови Сад“, Нови Сад, Србија ⁴ Земјоделски факултет, Универзитет во Нови Сад, Нови Сад, Србија
15.30- 15.40	Професионални зоонози и Пристап „Едно-здравје“	Јованка Карацинска Бислимовска Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Северна Македонија
15.40-15.50	Безбедноста не е несреќа – Јавно-здравствен пристап за акција и интервенција во политиката	Фимка Тозија Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Северна Македонија
15.50-16.00	Развој на истражувачка агенда во медицина на трудот во Република Северна Македонија преку меѓународна соработка	Драган Мијаќоски ^{1,2} ¹ Институт за медицина на трудот на Република Северна Македонија, Колаборативен центар на СЗО, Скопје, Северна Македонија ² Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Северна Македонија
16.00-16.10	Цели и предизвици во здравствениот систем на Македонија и Словенија	Моме Спасовски, Иван Панговски, Александра Стаменова, Моника Стојчевска Институт за социјална медицина, Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Северна Македонија

1st International Congress
of Preventive Medicine and Public Health

16.10-16.20	Standards of Provision of the Health Facilities with Employees in the Skopje Eegion from 2014 to 2023	Valentina Simonovska ¹ , Branka Krstev ¹ , Aneta Jankoska ¹ , Zoran Simonovski ² ¹ Center of Public Health Skopje, Skopje, North Macedonia ² Health careCenter, Skopje, North Macedonia
16.20-16.30	One Health approach in zoonoses prevention and control	Blazho Janevski ¹ , Gordana Ristovska ^{2,3} , Fimka Tozija ³ ¹ Food and Veterinary Agency, Skopje, North Macedonia ² Institute of Public Health of Republic of North Macedonia, Skopje, North Macedonia ³ FacultyofMedicine, SsCyrilandMethodius University in Skopje, Republic of North Macedonia
16.30-16.40	One Health approach activities for food safety in North Macedonia	Gordana Ristovska ^{1,2} ¹ Institute of Public Health of the North Macedonia, Skopje, North Macedonia ² Faculty of Medicine, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Republic of North Macedonia
16.40-17.00	Analysis of pollutant distribution in the past and prediction of future distribution through atmospheric dispersion modeling of pollutants	Aleksandar Corac ¹ ¹ University of Priština with a temporary seat in Kosovska Mitrovica, Faculty of Medicine, Department of Preventive Medicine
17.00-17.10	DISCUSSION	

I Интернационален конгрес на превентивна медицина и јавно здравје

16.10-16.20	Стандарди за обезбедување на здравствените установи со вработени во Скопскиот регион од 2014 до 2023 година	Валентина Симоновска ¹ , Бранка Крстев ¹ , Анета Јанкоска ¹ , Зоран Симоновски ² ¹ Центар за јавно здравје Скопје, Скопје, Северна Македонија ² Здравствен дом Скопје, Скопје, Северна Македонија
16.20-16.30	Едно здравје пристап во превенција и контрола на зоонозите	Блажо Јаневски ¹ , Гордана Ристовска ^{2,3} , Фимка Тозија ³ ¹ Агенција за храна и ветеринарство, Скопје, Северна Македонија ² Институт за јавно здравје на Република Северна Македонија, Скопје, Северна Македонија ³ Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Северна Македонија culty of Medicine, Ss Cyril and Methodius University in Skopje, Republic of North Macedonia
16.30-16.40	Едно здравје активности за безбедна храна во Северна Македонија	Гордана Ристовска ^{1, 2} ¹ Институт за јавно здравје на Република Северна Македонија, Скопје, Северна Македонија ² Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Северна Македонија
16.40-17.00	Анализа на дистрибуција на загадувачи во минатото и предвидување на идната дистрибуција преку моделирање на атмосферска дисперзија на загадувачи	Александар Чорац Универзитет во Приштина со привремено седиште во Косовска Митровица, Медицински факултет, Катедра за превентивна медицина
17.10-17.20	ДИСКУСИЈА	

01.11.2024, Friday

PREVENTION OF CARDIOVASCULAR AND RESPIRATORY DISEASES

ORAL SESSION

■ Piano hall

Chair persons: Jordan Minov, Valentina Simonovska

Time	Title of the presentation	Authors and Affiliations
15:00-15:15	Some aspects of national cardiovascular protection	Marijan Boshevski ¹ ¹ University Cardiology Clinic Skopje, Faculty of Medicine, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Republic of North Macedonia
15:15-15:25	Hypertension prevalence and associated factors among individuals aged 40 and above in an urban area of Manisa	Berna Bilgin Şahin ¹ , İlknur Oruç Özdemir ¹ , Huriye Sarı ¹ , Hatice Derya ¹ , Ahmet Eren Bozkurt ¹ , Gökay Güryıldırım ¹ , Furkan Aktaş ¹ , Furkan Gündem ¹ , Hilal Kahvecioğlu ¹ ¹ Manisa Celal Bayar University, Faculty of Medicine Department of Public Health, Manisa, Turkey
15:25-15:35	Age at onset of imbalance in female-male ratios in the population may be a proxy determinant for cardiovascular risk factors that play a role in male mortality. A global ecological study	Kübra Çiçek ¹ , Berna Bilgin Şahin ² , Erhan Eser ² ¹ Dört Yol District Health Directorate, Hatay, Turkey ² Manisa Celal Bayar University, Faculty of Medicine Department of Public Health, Manisa, Turkey
15:35-15:45	Occupational hazards influence on the health status among professional drivers	Aneta Atanasovska ^{1,2} , Jovanka Karadjinska - Bislimovska ² , Jordan Minov ^{1,2} , Dragana Bislimovska ^{1,2} , Dragan Mijakoski ^{1,2} , Sasho Stoleski ^{1,2} , Maja Panajotovikj Radevska ¹ ¹ Institute of Occupational Health of the Republic of North Macedonia, WHO Collaborating Center, Skopje, Republic of Macedonia ² Faculty of Medicine, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Republic of North Macedonia

01.11.2024, петок

ПРЕВЕНЦИЈА НА КАРДИОВАСКУЛАРНИ И РЕСПИРАТОРНИ БОЛЕСТИ

ОРАЛНИ ПРЕЗЕНТАЦИИ

■ Пијано сала

Модератори: Јордан Минов, Валентина Симоновска

Време	Наслов на презентацијата	Автори и афилијации
15.00-15.20	Национални аспекти на кардиоваскуларна заштита	Маријан Бошевски ^{1,2} ¹ Универзитетска Клиника за кардиологија, Скопје, Северна Македонија ² Медицински Факултет, Универзитет Св. Кирил и Методиј во Скопје, Скопје, Република Северна Македонија
15.20-15.30	Преваленција на хипертензија и ризик фактори кај население над 40 годишна возраст во урбани средини во Маниса	Берна Билгин Шахин, Илкнур Оруч Оздемир, Хурије Сари, Хатице Дерја, Ахмет Ерен Бозкурт, Ѓпктај Ѓурјлдрм, Фуркан Акташ, Фуркан Ѓундем, Хилал Кахвечиоглу Универзитет „Целал Бајар“ во Маниса, Медицински факултет, Оддел за јавно здравје Маниса, Турција
15.30-15.40	Возраста при почетокот на несразмерноста во соодносот на жени-мажи во структурата на населението е веројатна детерминанта за кардиоваскуларен ризик фактор кој игра улога во смртноста кај мажите: глобален еколошка студија	Кубра Чичек ¹ , Берна Билгин Шахин ² , Ерхан Есер ² ¹ Döryol дистрикт на здравствен директорат, Хагај, Турција ² Универзитет Celal Bayar во Маниса, Медицински факултет, Оддел за јавно здравје Маниса, Турција
15.40-15.50	Влијанието на професионалните ризик фактори врз здравствената состојба на професионалните возачи	Анета Атанасовска ^{1,2} , Јованка Карадинска-Бислимовска ² , Јордан Минов ^{1,2} , Драгана Бислимовска ^{1,2} , Драган Мијакоски ^{1,2} , Сашо Столески ^{1,2} , Маја Панајотовиќ Радевска ¹ ¹ Институт за медицина на трудот на Република Северна Македонија, Колаборативен центар на СЗО, Скопје, Република Северна Македонија ² Медицински Факултет, Универзитет Св. Кирил и Методиј во Скопје, Скопје, Република Северна Македонија

1st International Congress
of Preventive Medicine and Public Health

15:45-16:00	COPD and work ability	Jordan Minov ^{1,2} ¹ Institute of Occupational Health of the Republic of North Macedonia, WHO Collaborating Center, Skopje, Republic of Macedonia ² Faculty of Medicine, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Republic of North Macedonia
16:00-16:10	COPD among the population of workers	Sasho Stoleski ^{1,2} ¹ Institute of Occupational Health of the Republic of North Macedonia, WHO Collaborating Center, Skopje, Republic of Macedonia ² Faculty of Medicine, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Republic of North Macedonia
16:10-16:20	Asthma: epidemiology and risk factors	Hristina Vasilevska ¹ , Menche Presilski ² ¹ Center of Public Health Bitola, Bitola, North Macedonia ² Health Center Bitola, Bitola, North Macedonia
16:20-16:30	The importance of systematic preventive health check-ups	Radmila Zimbakova ¹ , Ljubica Tasheva ² , Petre Vitanov ¹ , Meri Gicheva Nikolova ¹ , Petar Pecev ¹ ¹ Center of Public Health Strumica, Strumica, North Macedonia ² Institute of Medical Histology and Embryology, Faculty of Medicine, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Republic of North Macedonia
16:30-16:40	Chronic Non-Communicable diseases in primary healthcare	Kakja Simonoska ¹ ¹ Private Health Institution "Prima Medika", Ohrid, North Macedonia
16:40-16:50	DISCUSSION	

I Интернационален конгрес на превентивна медицина и јавно здравје

15.50-16.00	ХОББ и работоспособност	<p>Јордан Минов^{1,2}</p> <p>¹Институт за медицина на трудот на Република Северна Македонија, Колаборативен центар на СЗО, Скопје, Република Северна Македонија</p> <p>²Медицински Факултет, Универзитет Св. Кирил и Методиј во Скопје, Скопје, Република Северна Македонија</p>
16.00- 16.10	ХОББ во примерок на работничка популација	<p>Сашо Столески^{1,2}</p> <p>¹Институт за медицина на трудот на Република Северна Македонија, Колаборативен центар на СЗО, Скопје, Северна Македонија</p> <p>²Медицински Факултет, Универзитет Св. Кирил и Методиј во Скопје, Скопје, Северна Македонија</p>
16.10-16.20	Астма: епидемиологија и ризик фактори	<p>Христина Василевска¹, Менче Пресилски²</p> <p>¹ Центар за јавно здравје-Битола, Битола Северна Македонија</p> <p>² Здравствен Дом-Битола, Битола, Северна Македонија</p>
16.20-16.30	Значење на систематските превентивни прегледи	<p>Радмила Зимбакова¹, Љубица Ташева², Петре Витанов¹, Мери Гичева Николова¹, Петар Пецев¹</p> <p>¹ Центар за јавно здравје-Струмица, Струмица, Северна Македонија</p> <p>² Институт за медицинска хистологија и ембриологија, Медицински факултет, Универзитет Св. Кирил и Методиј во Скопје, Скопје, Северна Македонија</p>
16.30-16.40	Хронични не-заразни болести во примарна здравствена заштита	<p>Кака Симоноска</p> <p>ПЗУ „Прима Медика“, Охрид, Северна Македонија</p>
16:40-16:50	ДИСКУСИЈА	

02.11.2024, Saturday

GLOBAL AND NATIONAL PUBLIC HEALTH

ORAL SESSION

■ Congress hall

Chair persons: Elena Kjosevska, Dejan Dokikj

Time	Title of the presentation	Authors and Affiliations
09:00-09:15	Providing Health care for Ukrainian refugees	Angel Kunchev ¹ Ministry of Health, Sofia, Bulgaria
09:15-09:30	Regional Health Diplomacy	Vesela Vuchkova ¹ Ministry of Health, Sofija, Bulgaria
09:30-09:45	GOLD 2024 – novelties and recommendations – management of patients with COPD	Dejan Dokikj ¹ University clinic of pulmonology and allergology, Skopje, North Macedonia ² Faculty of Medicine, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Republic of North Macedonia
09.45-10:00	Indicators for monitoring performance of health promotion in the Republic of North Macedonia	Elena Kjosevska, Tanja Lekovska Stoicovska, Lidushka Vasilevska, Vesna Stambolieva, Martin Petrovski, Bisera Rahic, Sanja Prosheva, Nadica Totich, Jasmina Shakjiri, Marina Bachanovic, Daniela Dukovska Institute of Public Health of the Republic of North Macedonia, Skopje, Republic of North Macedonia
10:00-10:10	Beliefs about third-hand tobacco smoke among university employees: A cross-sectional study	Ilgın Timarcı, Asya Banu Babaoğlu, Mustafa Tözün, Kaan Sözmen, Department of Public Health, Faculty of Medicine, Izmir Katip Celebi University, Izmir Department of Global Health and Population, Harvard T.H. Chan School of Public Health, Boston, MA 02115, USA. Turkey, USA
10:10-10:20	Characteristics of the smoking status among defined groups of workers	Dragana Bislimovska ^{1,2} , Jordan Minov ^{1,2} , Aneta Atanasovska ^{1,2} , Dragan Mijakoski ^{1,2} , Sasho Stoleski ^{1,2} , Maja Panajotovikj Radevska ¹ , Jovanka Karadzinska Bislimovska ² ¹ Institute of Occupational Health of the Republic of North Macedonia, WHO Collaborating Center, Skopje, Republic of Macedonia ² Faculty of Medicine, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Republic of North Macedonia

02.11.2024, сабота

ГЛОБАЛНО И НАЦИОНАЛНО ЈАВНО ЗДРАВЈЕ

УСНИ ПРЕЗЕНТАЦИИ

■ Конгресна сала

Модератори : Елена Косевска, Дејан Докиќ

Време	Наслов на презентацијата	Автори и афилијации
09.00-09.15	Обезбедување на здравствена заштита за лица-бегалци од Украина	Ангел Кунчев Министерство за здравство, Софија, Бугарија
09.15-09.30	Регионална здравствена дипломатија	Весела Вучкова Министерство за здравство, Софија, Бугарија
09.30-09.45	GOLD 2024 – новини и препораки: водење на пациенти со ХОББ	Дејан Докиќ ^{1,2} ¹ Универзитетска клиника за пулмологија и алергологија, Скопје, Северна Македонија ² Медицински Факултет, Универзитет Св. Кирил и Методиј во Скопје, Скопје, Република Северна Македонија
09.45-10.00	Индикатори за следење на перформансите во здравствената промоција во Република Северна Македонија	Елена Косевска, Тања Лековска Стоицовска, Лидушка Василевска, Весна Стамболиева, Мартин Петровски, Бисера Рахиќ, Сања Прошева, Надица Тотик, Јасмина Шаќири, Марина Бачановиќ, Даниела Дуковска Институт за јавно здравје на Република Северна Македонија, Скопје, Република Северна Македонија
10.00-10.10	Верувања за изложеноста на пасивно пушење кај вработени на Универзитет: студија на пресек	Илгин Тимарци, Асја Бану Бабаоглу, Мустафа Тозун, Каан Созмен Оддел за јавно здравје, Медицински факултет во Измир, Катип Челеби Универзитет, Измир, Турција Оддел за глобално здравје и население, Хардвард Т.Х. Школа за јавно здравје, Бостон, САД.

1st International Congress
of Preventive Medicine and Public Health

10:20-10:30	A cross – sectional study to explore the association between Work stress, perceived stress and mental well-being among high school teachers in Skopje, North Macedonia	Urime Demiri – Shaipi Mother Teresa University, Skopje, North Macedonia
10:30-10:40	Evaluation of mental health status in patients with COVID-19: A cohort study from Izmir, Turkey	Edanur Sezgin Keleş, Gül Ergör, Can Cimilli, Department of Public Health, Dokuz Eylül University Medical School, Inciralti, Izmir, Turkey
10:40-10:50	The health conditions and of the older persons in the Skopje, Macedonia in 2022	Stefan Arsov ¹ , Biljana Petkovska Ognjanova ² , Valentina Simonovska ¹ ¹ Faculty of Medical Sciences, University Goce Delchev, Shtip, Macedonia ² Private Health Institutiton “Urgenta”, Skopje, North Macedonia
10:50-11:00	Cancer incidence and mortality North Macedonia in the last decade, 2011-2021	Vjosa Rechica ¹ , Dafina Nikolovska ^{2,3} ¹ Institute of Public Health of the Republic of North Macedonia, Skopje, North Macedonia ² University Clinic for Gastroenterohepathology, Skopje, Republic of North Macedonia ³ Faculty of Medicine, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Republic of North Macedonia
11:00-11:10	Epidemiology, economic burden and challenge in integration diabetes management in North Macedonia, 2018-2023	Vjosa Rechica ¹ , Zorica Naumovska ² ¹ Institute of Public Health of the Republic of North Macedonia, Skopje, North Macedonia ² Faculty of Pharmacy, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, North Macedonia
11:10-11:20	DISCUSSION	

I Интернационален конгрес на превентивна медицина и јавно здравје

10.10-10.20	Карактеристики на пушачкиот статус кај одредени групи на работници	Драгана Бислимовска ^{1,2} , Јордан Минов ^{1,2} , Анета Атанасовска ^{1,2} , Драган Мијакоски ^{1,2} , Сашо Столески ^{1,2} , Маја Панајотовиќ Радевска ¹ , Јованка Караџинска Бислимовска ² ¹ Институт за медицина на трудот на Република Северна Македонија, Колаборативен центар на СЗО, Скопје, Република Северна Македонија ² Медицински Факултет, Универзитет Св. Кирил и Методиј во Скопје, Скопје, Република Северна Македонија
10.20-10.30	Студија на пресек за да се истражи поврзаноста помеѓу стресот на работа и перцепцијата на стрес и ментална благосостојба кај професори во средни училишта во Скопје, Северна Македонија	Урме Демири - Шаипи Универзитет Мајка Тереза, Скопје, Северна Македонија
10.30-10.40	Евалуација на менталниот здравствен статус кај пациенти со КОВИД-19: студија на кохорта од Измир, Турција	Еданур Сезгин Келеш, Ѓул Ерѓор, Џан Џимили Оддел за јавно здравје, Докуз Ејлул Универзитет, Медицински Факултет во Инџиралти, Измир, Турција
10.40-10.50	Здравствената состојба на стари лица во Скопје, Македонија во 2022 година	Стефан Арсов ¹ , Билјана Петковска Огњанова ² , Валентина Симоновска ¹ ¹ Факултет за медицински науки, Универзитет Гоце Делчев – Штип, Штип Северна Македонија ² ПЗУ “Ургента”, Скопје, Северна Македонија
10.50-11.00	Инциденција и морталитет од карциноми во Северна Македонија за време на последната декада, 2011-2021	Вјоса Речица ¹ , Дафина Николовска ^{2,3} ¹ Инстиут за јавно здравје на Република Северна Македонија, Скопје, Северна Македонија ² Универзитетска клиника за гастроентерохепатологија, Скопје, Северна Македонија ³ Медицински факултет, Универзитет Св. Кирил и Методиј во Скопје, Северна Македонија
11.00-11.10	Епидемиологија, економска оптовареност и предизвик за интеграција на водењето на дијабетес во Северна Македонија, 2018-2023	Вјоса Речица ¹ , Зорица Наумовска ² ¹ Инстиут за јавно здравје на Република Северна Македонија, Скопје, Република Северна Македонија ² Фармацевтски факултет, Универзитет Св. Кирил и Методиј во Скопје, Северна Македонија
11:10-11:20	ДИСКУСИЈА	

02.11.2024, Saturday

PUBLIC HEALTH ASPECTS OF INJURIES AND MUSCULO SKELETAL DISEASES

ORAL SESSION

■ Piano hall

Chair persons: Fimka Tozija, Sasho Stoleski

Time	Title of the presentation	Authors and Affiliations
09:00-09:10	The impact of the first Decade of Action for Road Safety on the Burden of Road Traffic Injuries in North Macedonia	Anica Milenkovska, Fimka Tozija Faculty of Medicine, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Republic of North Macedonia
09:10-09:20	Road traffic knowledge, attitudes and behavior of adolescents in Bitola	Jovan Todorovski ¹ , Fimka Tozija ² ¹ Center of Public Health Bitola, Bitola, North Macedonia ² Faculty of Medicine, Ss Cyril and Methodius University in Skopje, Republic of North Macedonia
09:20-09:30	Work-related musculoskeletal disorders among workers in high-voltage transmission line network and substations	Goran Andonov ¹ , Sasho Stoleski ^{2,3} , Jovanka Karadzinska Bislimovska ^{2,3} ¹ Public Health Institution “D-r Panche Karagjozov” - Shtip, Shtip, North Macedonia ² Institute of Occupational Health of the Republic of North Macedonia, WHO Collaborating Center, Skopje, Republic of Macedonia ³ Faculty of Medicine, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Republic of North Macedonia
09:30-09:40	Physical burden of health workers in radiology department	Ivan Spiroski, Petar Vanev, Marina Samuneva-Zelabova, Rosica Markova Department for Occupational Medicine, Public Health Faculty, Medical University, Sofia, Bulgaria
09:40-09:50	Criminal liability of dentists for medical malpractice through the prism of judicial practice	Gordana Apostolova, Vlatko Kokolanski, Kiro Ivanovski, Marija Andonovska, Bojan Poposki, Spiro Spasovski Faculty of Dentistry, Ss Cyril and Methodius University in Skopje, University Dental Clinical Centre “St Pantelejmon” Skopje, Republic of Macedonia

02.11.2024, сабота

ЈАВНО-ЗДРАВСТВЕНИ АСПЕКТИ НА ПОВРЕДИ И МУСКУЛОСКЕЛЕТНИ БОЛЕСТИ

ОРАЛНИ ПРЕЗЕНТАЦИИ

■ Пијано сала

Модератори : Фимка Тозија, Сашо Столески

Време	Наслов на презентацијата	Автори и афилијации
09.00-09.10	Влијанието на првата декада од акцискиот план за безбедност во сообраќајот и оптоварувањето со сообраќајни повреди во Северна Македонија	Аница Миленковска ¹ , Фимка Тозија ¹ ¹ Медицински факултет, Универзитет Св. Кирил и Методиј во Скопје, Скопје, Северна Македонија
09.10-09.20	Знаењата, ставовите и однесувањата поврзани со сообраќајот на адолесцентите во Битола	Јован Тодоровски ¹ , Фимка Тозија ² ¹ Центар за јавно здравје- Битола, Битола, Северна Македонија ² Медицински факултет, Универзитет Св. Кирил и Методиј во Скопје, Северна Македонија
09.20-09.30	Мускуло-скелетни нарушувања поврзани со работа кај работници кои работат со високонапонски далноводи и трафостаници	Горан Андонов ¹ , Сашо Столески ^{2,3} , Јованка Караџинска Бислимовска ^{2,3} ¹ Здравствен дом „Д-р Панче Караџов“ – Штип, Штип, Северна Македонија ² Институт за медицина на трудот на Република Северна Македонија, Колаборативен центар на СЗО, Скопје, Северна Македонија ³ Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Северна Македонија
09.30-09.40	Физичко оптоварување кај здравствените работниците во одделенијата за радиологија	Иван Спироски ¹ , Петар Ванев ¹ , Марина Самунева-Желјабова ¹ , Росица Маркова ¹ ¹ Катедра по трудова медицина, Факултет за јавно здравје, Медицински универзитет – Софија, Софија, Бугарија
09.40-09.50	Криминална одговорност на докторите на дентална медицина за малпрактик низ призмата на судско-правната пракса	Гордана Апостолова ¹ , Влатко Коколански ¹ , Киро Ивановски ¹ , Марија Андоновска ¹ , Бојан Попоски ¹ , Спирос Спасовски ¹ ¹ Стоматолошки факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Универзитетски стоматолошки центар „Св. Пантелејмон“ Скопје, Северна Македонија

09:50-10:00	Prevention of musculoskeletal disorders as occupational health problem among dental professionals	Natasha Stavreva ¹ , Emilija Bajraktarova Valjakova ¹ , Sasho Elenchevski ¹ , Nadica Janeva ¹ , Natasha Tosheska Spasova ¹ , Vlatko Kokolanski ¹ , Dragan Mijakoski ^{2,3} , Marko Igic ⁴ ¹ Faculty of Dentistry, „Ss Cyril and Methodius”, University of Skopje, University Dental Clinical Centre “St Pantelejmon” Skopje, Republic of Macedonia ² Faculty of Medicine, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Republic of North Macedonia ³ Institute of Occupational Health of the Republic of North Macedonia, WHO Collaborating Center, Skopje, North Macedonia ⁴ Faculty of Medicine, Nish, Department of prostodontics, Serbia
-------------	---	--

02.11.2024, Saturday

EARLY PREVENTION OF CHILDREN NONCOMMUNICABLE DISEASES

ORAL SESSION

■ Piano hall

Chair persons: Gordana Ristovska, Igor Spiroski

Time	Title of the presentation	Authors and Affiliations
10:00-10:20	Childhood obesity in North Macedonia – Data from the 6th round of Childhood Obesity Surveillance Initiative – COSI	Igor Spiroski ^{1,2} , Marta Buoncristiano ³ ¹ Institute of Public Health of North Macedonia ² Faculty of Medicine, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje ³ WHO Office for European Region
10:20-10:30	Modulating health through nutrition: Molecular approaches to prevention	Marta Despotovic ¹ , Vladimir Korac ² ¹ Department for Nutrition and Metabolism, Institute for Medical Research, Belgrade, Serbia ² Department of Surgery, Clinical Hospital Centre Zemun, Belgrade, Serbia

09.50-10.00	Превенција на мускуло-скелетни нарушувања како професионален здравствен проблем кај докторите по дентална медицина	<p>Наташа Ставрева¹, Емилија Бајрактарова Ваљакова¹, Сашо Еленчевски¹, Надица Јанева¹, Наташа Тошеска Спасовска¹, Влатко Коколански¹, Драган Мијаќоски^{2,3}, Марко Игиќ⁴</p> <p>¹ Стоматолошки факултет, Универзитет Св. Кирил и Методиј во Скопје, Универзитетски стоматолошки центар “Св. Пантелејмон” Скопје, Република Северна Македонија ² Институт за медицина на трудот на Република Северна Македонија, Колаборативен центар на СЗО, Скопје, Северна Македонија ³ Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Северна Македонија ⁴ Медицински факултет Ниш, Оддел за простодонтика, Србија</p>
-------------	--	---

02.11.2024, сабота

РАНА ПРЕВЕНЦИЈА НА ХРОНИЧНИТЕ НЕЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ КАЈ ДЕЦА

УСНИ ПРЕЗЕНТАЦИИ

■ Пијано сала

Модератори: Гордана Ристовска, Игор Спироски

Време	Наслов на презентацијата	Автори и афилијации
10.00-10.20	Дебелината кај деца во Северна Македонија – податоци од 6-от круг на Иницијативата за следење на дебелина кај децата – COSI	<p>Игор Спироски^{1,2}, Марта Буонкристиано³</p> <p>1 Институт за јавно здравје на Република Северна Македонија, Скопје, Северна Македонија 2 Медицински факултет, Универзитет Св. Кирил и Методиј во Скопје, Скопје, Северна Македонија 3 СЗО Регионална канцеларија за Европскиот регион</p>
10.20-10.30	Модулација на здравјето преку исхрана: превенција преку молекуларен пристап	<p>Марта Деспотовиќ¹, Владимир Корач²</p> <p>1 Оддел за исхрана и метаболизам, Институт за медицински истражувања, Белград, Србија 2 Оддел за хирургија, Клиничко-болнички центар Земун, Белград, Србија</p>

1st International Congress
of Preventive Medicine and Public Health

10:30-10:40	Where health begins? The family as a determinant of childhood obesity	Aleksandra Stamenova ^{1,2} , Katerina Mihajlova ¹ , Igor Spiroski ^{2,3} ¹ Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, School of Doctoral Studies in Public Health, Faculty of Medicine-Skopje, North Macedonia ² Faculty of Medicine, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Republic of North Macedonia ³ Institute of Public Health of the Republic of North Macedonia, Skopje, North Macedonia
10:40-10:50	Assessment of Calcium, Zinc, Iron, Copper, Sodium, and Vitamin C alimentary intake in kindergarten meals in North Macedonia (2014-2023)	Jansun Bukovetz ¹ , Martina Markova Juzevska ² , Kristi Disho ³ , Marjan Veljanovski ² , Tomislav Haji-Tosev ⁴ , Zorica Ivanovska ² , Arta Alili-Ramadani ⁵ , Darko Kotev ⁶ , Ivana Gjorgjievska ⁶ , Natalija Miloradovska ⁷ , Sanja Nakova-Ordeva ⁸ , Vecka Stefanova-Arabadjieva ⁸ , Julijana Kitanovska-Spasev ⁶ , Blerta Shahini Azizi ⁵ , Elena Tortevska-Danilov ⁷ , Emilija Bogoevska ² , Biljana Dzikovska ⁹ , Marie Gjetaj-Jakovski ⁹ , Petar Ohanesjan ¹⁰ , Berun Mustafa ¹¹ , Lidija Simonoska ³ , Sonja Spirovska ¹ , Snezhana Petrova ⁶ , Ilija Ilijoski ¹¹ , Ratko Davidovski ¹¹ , Nake Tufekchiev ⁴ , Igor Spiroski ^{1,12} ¹ Institute of Public Health of the Republic of North Macedonia, Skopje, North Macedonia ² Center of Public Health-Bitola, Bitola, North Macedonia ³ Center of Public Health Ohrid, Ohrid, North Macedonia ⁴ Center of Public Health Strumica, Strumica, North Macedonia ⁵ Center of Public Health Kumanovo, Kumanovo, North Macedonia ⁶ Center of Public Health Veles, Veles, North Macedonia ⁷ Center of Public Health Kochani, Kochani, North Macedonia ⁸ Center of Public Health Shtip, Shtip, North Macedonia ⁹ Center of Public Health Skopje, Skopje, North Macedonia ¹⁰ Center of Public Health Prilep, Prilep, North Macedonia ¹¹ Center of Public Health Tetovo, Tetovo, North Macedonia ¹² Faculty of Medicine, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Republic of North Macedonia
10:50-11:00	DISCUSSION	

I Интернационален конгрес на превентивна медицина и јавно здравје

10.30-10.40	Каде започнува здравјето? Семејството како детерминанта на дебелина кај децата	Александра Стаменова ^{1,2} Катерина Михајлова ¹ , Игор Спироски ^{2,3} ¹ Универзитет Св. Кирил и Методиј во Скопје, Школа за докторски студии, Медицински факултет, Скопје, Северна Македонија ² Медицински факултет, Универзитет Св. Кирил и Методиј во Скопје, Скопје, Северна Македонија ³ Институт за јавно здравје на Република Северна Македонија, Скопје, Северна Македонија
10:40-10:50	Проценка на алиментарен внес на калциум, цинк, железо, бакар, натриум и витамин Ц во оброците во градинките во Северна Македонија (2014-2023)	Џансун Буковец ¹ , Мартина Маркова Јузеvsка ² , Кристи Дишо ³ , Марјан Вељановски ² , Томислав Хаџи-Тосев ⁴ , Зорица Ивановска ² , Арта Алили- Рамадани ⁵ , Дарко Котев ⁶ , Ивана Ѓорѓиеvsка ⁶ , Наталија Милорадовска ⁷ , Сања Накова-Ордева ⁸ , Вецка Стефанова-Арабаџиева ⁸ , Јулијана Китановска-Спасев ⁶ , Блерта Шахини Азизи ⁵ , Елена Тортеvsка- Данилов ⁷ , Емилија Богоевска ² , Билјана Џиковска ⁹ , Марије Ѓетај-Јаковски ⁹ , Петар Оханесјан ¹⁰ , Берун Мустафа ¹¹ , Лидија Симоноска ³ , Соња Спировска ¹ , Снежана Петрова ⁶ , Илија Иљоски ¹¹ , Ратко Давидовски ¹¹ , Наке Туфекчиев ⁴ , Игор Спироски ^{1,12} ¹ Институт за јавно здравје на Република СевернаМакедонија,Скопје, Северна Македонија ² Центар за јавно здравје-Битола, Битола, СевернаМакедонија ³ Центар за јавно здравје-Охрид, Охрид, Северна Македонија ⁴ Центар за јавно здравје-Струмица, Струмица, Северна Македонија ⁵ Центар за јавно здравје- Куманово, Куманово, Северна Македонија ⁶ Центар за јавно здравје-Велес, Велес, СевернаМакедонија ⁷ Центар за јавноздравје-Кочани, Кочани, СевернаМакедонија ⁸ Центар за јавно здравје-Штип, Штип, Северна Македонија ⁹ Центар за јавно здравје-Скопје, Скопје, СевернаМакедонија ¹⁰ Центар за јавно здравје-Прилеп, Прилеп, СевернаМакедонија ¹¹ Центар за јавно здравје-Тетово, Тетово, СевернаМакедонија ¹² Медицински Факултет, Универзитет Св. Кирил и Методиј во Скопје, Скопје, Република Северна Македонија
10:50-11:00	ДИСКУСИЈА	

01.11.2024, Friday

POSTER SESSION: HEALTH EDUCATION AND HEALTH STATUS

Time: 17:30-19:00

■ Congress hall

Poster presentation will be 3 minutes.

Chair persons: Elena Kjosevska, Sasho Stoleski

Poster No.	Presentation Title	Authors and Affiliations
Health status		
OHA1	Lecturers from Macedonia who were elected to the Faculty of Medicine in Skopje for the first time in the period 1968-71.	Doncho Donev ¹ , Nada Pop- Jordanova ² , Aleksandar Stavridis ³ ¹ Institute of Social Medicine, Faculty of Medicine, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Republic of North Macedonia ² Macedonian Academy of Sciences and Arts, Skopje ³ Clinic of Urology, Faculty of Medicine, Ss. Cyril and Methodius University, Skopje
OHA2	Analysis of Hospital Morbidity in the area covered by the Center of Public Health Kochani, 2019-2023	Marija Postolovska Grizhov ¹ , Natalija Miloradovska ¹ , Monika Karova ¹ , Sanja Kostova Ilieva ¹ , Elena Tortevska Danilov ¹ , Goran Nikolov ¹ , Blagica Postolovska ² , Edita Minova ³ ¹ Center of Public Health Kochani, Kochani, North Macedonia ² Private Health Center “Diaverum”, Kochani, North Macedonia ³ General Hospital Kochani, Kochani, North Macedonia
OHA3	Analysis of the medical state of the population of the Skopje region for the period of 2020-2022	Biljana Cekova ¹ , Valentina Simonovska ² , Aneta Jankoska ² ¹ Center of Public Health Shtip, Shtip, North Macedonia, ² Center of Public Health Skopje, Skopje, North Macedonia
OHA4	The burden of chronic non-communicable diseases in the Republic of North Macedonia and the Republic of Slovenia	Monika Stojchevska Institute of Social Medicine, Faculty of Medicine, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Republic of North Macedonia

01.11.2024, петок

ПОСТЕР СЕСИЈА: ЗДРАВСТВЕНА ЕДУКАЦИЈА И ЗДРАВСТВЕНА СОСТОЈБА

Време: 17.30-19.30 ч

■ Конгресна сала

Времетраење на постер-презентациите е 3 минути.

Модератори : Елена Косевска, Сашо Столески

Број на постер	Наслов на презентацијата	Автори и афилијации
Здравствена состојба		
ПЕ31	Македонски доајени кои биле избрани за доценти на медицинскиот факултет во Скопје од 1968-71 г.	Дончо Донов ¹ , Нада Поп-Јорданова ² , Александар Ставридис ³ ¹ Институт за социјална медицина, Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Северна Македонија ² Македонска академија на науките и уметностите, Скопје, Северна Македонија ³ Клиника за урологија, Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Северна Македонија
ПЕ32	Анализа на болнички морбидитет на подрачјето што го покрива ЈЗУ Центар за јавно здравје Кочани, 2019-2023 година	Марија Постоловска Грижов ¹ , Наталија Милорадовска ¹ , Моника Карова ¹ , Сања Костова Илиева ¹ , Елена Тортевска Данилов ¹ , Горан Николов ¹ , Благоица Постоловска ² , Едита Минова ³ ¹ Центар за јавно здравје – Кочани, Кочани, Северна Македонија ² ПЗУ „Диаверум“ – Кочани, Кочани, Северна Македонија ³ Општа болница со проширена дејност Кочани, Кочани, Северна Македонија
ПЕ33	Анализа на здравствената состојба на населението од Скопскиот регион за период од 2020 - 2022 година	Билјана Цекова ¹ , Валентина Симоновска ² , Анета Јанкоска ² ¹ Центар за јавно здравје – Штип, Штип, Северна Македонија ² Центар за јавно здравје – Скопје, Скопје, Северна Македонија
ПЕ34	Оптовареност со хронични незаразни болести во Република Северна Македонија и Словенија	Моника Стојчевска Институт за социјална медицина, Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Северна Македонија
ПЕ35	Здравствена писменост кај возрасно население на подрачјето на ЦЈЗ Битола	Марија Врчковска ¹ , Зорица Врчковска ² , Светлана Поповска Кљусева ² , Тони Гроздановски ¹ ¹ Центар за јавно здравје Битола, Битола, Северна Македонија ² НВО “Хербамед” - Битола, Северна Македонија

1st International Congress of Preventive Medicine and Public Health

OHA5	Health literacy among the adult population living in the area of the Center of Public Health Bitola	Marija Vrchkovska ¹ , Zorica Vrchkovska ² , Svetlana Kjuseva ¹ , Toni Grozdanovski ¹ ¹ Center of Public Health Bitola, Bitola, North Macedonia ² NGO “Herbamed” – Bitola, North Macedonia
OHA6	Tobacco use among Army forces and Ministry of Defense of the Republic of North Macedonia between 2021- 2023	Esmir Djankovic, Daniela Zaturaska Army of the Republic of North Macedonia, Military Medical Center - Skopje, Skopje, North Macedonia
OHA7	The situation with tuberculosis in the Skopje region for the period of 2010-2022	Aneta Jankoska ¹ , Fimka Tozija ² , Valentina Simonovska ¹ , Florija Hamid ¹ ¹ Center of Public Health Skopje, Skopje, North Macedonia ² Faculty of Medicine, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Republic of North Macedonia
OHA8	Risk assessment and management of COVID-19: Literature review	Afërdita Kurti Meta ¹ , Fimka Tozija ² , Albiona Rashiti Bytyçi ¹ , Ardita Kërveshi Sylejmani ¹ , Arsim Kurti ¹ ¹ National Institute of Public Health Kosovo, Prishtina, Kosovo ² Faculty of Medicine, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Republic of North Macedonia
OHA9	The role of Microbiology in Military Preventive Healthcare	Daniela Gerasimovska, Esmir Djankovic Department of preventive medicine, Military Medical Center in Skopje, Republic of North Macedonia
OHA10	Epidemiology of leading developmental disabilities in children in the Republic of Serbia	Snežana Plavšić, Zorica Božić Institute of Public Health in Serbia “Dr. Milan Jovanovic Batut”, Department for prevention and control of noncommunicable diseases, Belgrade, Serbia

Healthcare Collaboration and Innovation

OHA11	Medical innovations in the 21 st century advance the healthcare industry	Marko Burić ¹ , Aleksandar Filipović ² , Marko Pavićević ³ , Vera Popović ^{4,5} , Saša Vujović ¹ ¹ Primary Health Center “Dimitrije Dika Marenić”, Danilovgrad, Montenegro; ² University of Montenegro, Faculty of Medicine, Podgorica, Montenegro ³ University of Oslo, Akershus University Hospital, Sykehusveien, Nordbyhagen, Norway ⁴ Institute for Agriculture and Vegetables, Novi Sad, Serbia
-------	---	--

I Интернационален конгрес на превентивна медицина и јавно здравје

ПЕ36	Употреба на тутун кај припадниците на Армијата и Министерството за одбрана на РСМ во период 2021-2023 година	Есмир Џанковиќ, Даниела Герасимовска Армија на РСМ, Воен медицински центар – Скопје, Северна Македонија
ПЕ37	Состојбата со туберкулозата во скопскиот регион за периодот 2010-2022 година	Анета Јанкоска ¹ , Фимка Тозија ² , Валентина Симоновска ¹ , Флорија Хамид ¹ ¹ Центар за јавно Скопје, Скопје, Северна Македонија ² Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Северна Македонија
ПЕ38	Проценка на ризик и управување со КОВИД-19: Преглед на литература	Афердита Курти Мета ¹ , Фимка Тозија ² , Ардита Кервеша Сулејмани ¹ , Арсим Курти ¹ ¹ Национален институт за јавно здравје на Косово, Приштина, Косово ² Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Северна Македонија
ПЕ39	Улогата на микробиологијата во превентивната здравствена заштита во военото здравство	Даниела Герасимовска, Есмир Џанковиќ Оддел за превентивна медицина – Воено медицински центар Скопје, Северна Македонија
ПЕ310	Епидемиологија на водечки пречки во развојот кај децата во Република Србија	Снежана Плавшиќ, Зорица Божиќ Институт за јавно здравје на Србија „Д-р Милан Јовановиќ-Батут“, Оддел за превенција и контрола на незаразни болести, Белград, Србија
Соработка и иновации во здравството		
ПЕ311	Медицинските иновации во 21-виот век ја унапредуваат здравствената индустрија	Марко Буриќ ¹ , Александар Филиповиќ ² , Вера Поповиќ ^{4,5} , Саша Вујовиќ ¹ ¹ Здравствен дом „Димитрије Дика Марениќ“, Даниловград, Црна Гора ² Медицински факултет, Универзитет во Црна Гора, Подгорица, Црна Гора ³ Универзитет во Осло, Универзитетска болница Акершус, Сикехусвејен, Нордбихаген, Норвешка ⁴ Институт за земјоделство и зеленчук, Нови Сад, Србија
ПЕ312	Соработка помеѓу лекар и фармацевт при третман на пациенти со автоимуни заболувања кои користат биолошки лекови - предизвик на современата терапија	Марија Трајчулески ^{1,2} , Катарина Смилков ¹ ¹ Факултет за медицински науки, Универзитет Гоце Делчев ² Агенција за лекови и медицински средства

OHA12	Collaboration between a physician and pharmacist in the treatment of patients with autoimmune diseases using biological drugs – a challenge of modern therapy	Marija Trajchuleski ^{1,2} Katarina Smilkov ¹ ¹ Faculty of Medical Sciences, University “Goce Delchev“ in Shtip, Republic of North Macedonia ² Agency for Medicines and Medical Devices of the Republic of North Macedonia, Skopje, North Macedonia
OHA13	Assessing community pharmacists’ knowledge of chronic obstructive pulmonary disease: Republic of Kosovo based evaluation	Jeton Muçaj, Zorica Naumovska, Aleksandra Kapedanovska Nestorovska, Maja Simonoska Crcarevska Faculty of Pharmacy, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Skopje, North Macedonia
Occupational Health		
OHA14	Health status and working ability among workers in the security sector who own and carry weapons, during transport of money and valuables	Sasho Zafirovski ¹ , Fidan Ademi ¹ Silvana Stefanoska Petrova ² , Valjon Sadiku ³ , Sasho Stoleski ^{4,5} ¹ Health Center of Skopje, Skopje, North Macedonia ² Health Center of Makedonski Brod, Makedonski Brod, North Macedonia ³ Health Center of Ohrid, Ohrid, North Macedonia ⁴ Institute of Occupational Medicine of the Republic of North Macedonia, WHO Collaborating Center, Skopje, Republic of Macedonia ⁵ Faculty of Medicine, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Republic of North Macedonia
OHA15	Health status and working ability of electricians	Slavica Doneva ¹ , Milena Prokopovska ² , Tina Marinova Georgieva ³ , Maja Panajotovikj Radevska ⁴ , Natasha Stancheva- Pargov ⁴ ¹ Health Center Ohrid, Ohrid, North Macedonia ² Health Center Kumanovo, Kumanovo, North Macedonia ³ Health Center Vinica, Vinica, North Macedonia ⁴ Institute of Occupational Medicine of the Republic of North Macedonia, WHO Collaborating Center, Skopje, North Macedonia
OHA16	Occupational chlorine poisoning from disinfectant – case report	Valerija Anachievska, Maja Panajotovikj Radevska Faculty of Medical Sciences, University “Goce Delchev“ in Shtip, Republic of North Macedonia
OHA17	Burn-out Syndrome among healthcare professionals in emergency medicine units during the COVID-19 pandemic	Elena Pazheska Dimitrioski, Dragan Mijakoski, Dejan Bojkoski, Anica Dimeska Institute of Occupational Medicine of the Republic of North Macedonia, WHO Collaborating Center, Skopje, North Macedonia

I Интернационален конгрес на превентивна медицина и јавно здравје

ПЕЗ13	Проценка на знаењето на фармацевтите во заедницата за хронична опструктивна белодробна болест: евалуација заснована на Република Косово	Јетон Мучај, Зорица Наумовска, Александра Капедановска Несторовска, Маја Симоноска Црцаревска Фармацевтски факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Северна Македонија
Здравје при работа		
ПЕЗ14	Здравствена состојба и работна способност кај работници на работно место обезбедување при транспорт на пари и вредност кои поседуваат и носат оружје	Сашо Зафировски ¹ , Фидан Адеми ² , Силвана Стефаноска Петрова ³ , Ваљон Садику ⁴ , Сашо Столески ² ¹ Здравствен дом Скопје, Скопје, Северна Македонија ² Институт за медицина на трудот на Република Северна Македонија, Колаборативен центар на СЗО, Скопје, Северна Македонија ³ Здравствен дом Македонски Брод, Македонски Брод, Северна Македонија ⁴ Здравствен дом Охрид, Охрид, Северна Македонија ⁵ Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Северна Македонија
ПЕЗ15	Здравствена состојба и работна способност кај електромонтери	Славица Донева ¹ , Милена Прокоповска ² , Тина Маринова Георгиева ³ , Маја Панајотовиќ Радевска ⁴ , Наташа Станчева-Паргов ⁴ ¹ Здравствен дом Охрид, Охрид, Северна Македонија ² Здравствен дом Куманово, Куманово, Северна Македонија ³ Здравствен дом Винаца, Винаца, Северна Македонија ⁴ Институт за медицина на трудот на Република Северна Македонија, Колаборативен центар на СЗО, Скопје, Северна Македонија
ПЕЗ16	Професионално труење со хлор од средство за дезинфекција - приказ на случај	Валерија Анакиевска, Маја Панајотовиќ Радевска Факултет за медицински науки, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, Република Северна Македонија
ПЕЗ17	Синдром на согорување кај здравствени работници вработени во служба за итна медицинска помош за време на КОВИД-19 пандемијата	Елена Пажеска Димитриоски ¹ , Драган Мијакоски ^{2,3} , Дејан Бојкоски ⁴ , Аница Димеска ⁵ ¹ Општа болница со проширена дејност, Прилеп, Република Северна Македонија ² Институт за медицина на трудот на Република Северна Македонија, Колаборативен центар на СЗО, Скопје, Северна Македонија ³ Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Северна Македонија ⁴ Општа болница со проширена дејност - Прилеп, Република Северна Македонија ⁵ ПЗУ „Зегин Медика“ Скопје, Северна Македонија

Environmental health and water quality		
OHA18	Verification of the application of the ISO 5667-5:2007 method for sampling of drinking water from treatment works and piped distribution systems	Emilija Bogoevska, Marjan Veljanovski, Angela Delova, Jasmina Nikolovska Center of Public Health Bitola, Bitola, North Macedonia
OHA19	Comparative presentation of the safety of drinking water from city water supply and local rural water supply in Bitola, in the period from 2020 to 2023	Emilija Bogoevska, Marjan Veljanovski, Angela Delova, Jasmina Nikolovska Center of Public Health Bitola, Bitola, North Macedonia
OHA20	Health safety of drinking water in primary schools in the municipality of Cheshinovo-Obleshevo	Elena Tortevska Danilov ¹ , Igor Spiroski ^{2,3} , Natalija Miloradovska ¹ , Marija Postolovska Grizhov ¹ , Frosina Tortevska Miladinova ⁴ ¹ Center of Public Health Kochani, Kochani, North Macedonia ² Institute of Public Health of the Republic of North Macedonia, Skopje, North Macedonia ³ Faculty of Medicine, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Republic of North Macedonia ⁴ State Sanitary and Health Inspectorate, Skopje, North Macedonia
OHA21	Physicochemical characterization of drinking spring water in Skopje region	Bojana Gjeorgjievaska, Dushan Zhivikj, Tanja Petreska Ivanovska, Zoran Zhivikj Faculty of Pharmacy, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, North Macedonia
OHA22	Preparedness of the veterinary health system in relation to CBR threats in Macedonia: a review	Blazho Janevski ¹ , Fimka Tozija ² ¹ Food and Veterinary Agency, Skopje, North Macedonia ² Faculty of Medicine, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Republic of North Macedonia

Здравствена екологија и квалитет на вода		
ПЕ318	Верификација на примена на метода ISO 5667-5:2007 за земање примероци вода за пиење од пречистителни станици и водоводни дистрибутивни мрежи и процена на неодреденоста	Емилија Богоевска, Марјан Велјановски Ангела Делова, Јасмина Николовска Центар за јавно здравје Битола, Битола, Северна Македонија
ПЕ319	Компаративен приказ на безбедноста на водата за пиење од градски водовод и локални селски водоводи во Битола, период 2020-2023 година	Емилија Богоевска, Марјан Велјановски Ангела Делова, Јасмина Николовска Центар за јавно здравје Битола, Битола, Северна Македонија
ПЕ320	Здравствена безбедност на водата за пиење во основните училишта во општина Чешиново-Облешево	Елена Тортевска Данилов ¹ , Игор Спироски ^{2,3} , Наталија Милорадовска ¹ , Марија Постоловска Грижов ¹ , Фросина Тортевска Миладинова ⁴ ¹ Центар за јавно здравје Кочани, Кочани, Северна Македонија ² Институт за јавно здравје на Република Северна Македонија, Скопје, Северна Македонија ³ Медицински факултет, Св. Кирил и Методиј во Скопје, Северна Македонија ⁴ Државен санитарен и здравствен инспекторат, Скопје, Северна Македонија
ПЕ321	Физичко-хемиски карактеристики на водата за пиење во скопскиот регион	Бојана Ѓеорѓиевска, Душан Живиќ, Тања Петреска Ивановска, Зоран Живиќ Фармацевтски факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Северна Македонија
ПЕ322	Преглед на подготвеноста на системот на ветеринарно здравство во однос на ХБР законите во Македонија	Блажо Јаневски ¹ , Фимка Тозија ² ¹ Агенција за храна и ветеринарство, Скопје, Северна Македонија ² Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Северна Македонија

01.11.2024, Friday

POSTER SESSION: INFECTIOUS DISEASES AND IMMUNIZATION

Time: 17:30-19:00

■ Piano hall

Poster presentation will be 3 minutes.

Chair persons: Golubunka Boshevaska, Kristina Stavridis

Poster No.	Presentation Title	Authors and Affiliations
Immunization and vaccination studies		
IDI1	Coverage with first dose hepatitis B vaccination in the maternity ward of the University Clinic for Gynecology and Obstetrics in Republic of North Macedonia	Aleksandra Gjorgjevikj ¹ , Dafina Karadjova ¹ , Sotirija Duvlis ^{2,3} , Kristina Stavridis ² ¹ University Clinic for Gynecology and Obstetrics, Skopje, North Macedonia ² Institute of Public Health of the Republic of North Macedonia, Skopje, North Macedonia ³ Faculty of Medical Sciences, University "Goce Delchev" in Shtip, Republic of North Macedonia
IDI2	Assessment of immunization coverage in Tutin Municipality	Mithat Eminovikj Health Center Tutin, Tutin, Serbia
IDI3	Pertussis vaccination status of patients in Bitola, North Macedonia 2024	Svetlana Popovska Kljuseva ¹ , Vlatko Poposki ¹ , Jasmina Nikolovska ¹ , Goran Kuzevski ² , Marija Dimovska ³ , Pavle Adamovski ⁴ ¹ Center of Public Health Bitola, Bitola, North Macedonia ² Center of Public Health Prilep, Prilep, North Macedonia ³ Health Center "Dr. Haim Abravanel" Bitola, North Macedonia ⁴ Private Health Institution "Dr. Adamovski", Bitola, North Macedonia
IDI4	Measles outbreak in Albania, January- April 2024	Elona Kureta, Alma Robo, Artan Simaku, Rovena Daja, Jonilda Sulo, Silvia Bino Institute of Public Health, Tirana, Albania

01.11.2024, петок

ПОСТЕР СЕСИЈА: ИНФЕКТИВНИ ЗАБОЛУВАЊА И ИМУНИЗАЦИЈА

Време: 17.30-19.30 ч

■ Пијано сала

Времетраење на постер-презентациите е 3 минути.

Модератори : Голубинка Бошевска, Кристина Ставридис

Број на постер	Наслов на презентацијата	Автори и афилијации
Имунизација и студии за вакцинација		
ИЗИ1	Опфат со прва доза вакцинација против хепатитис Б во породилното одделение на Универзитетската клиника за гинекологија и акушерство во Република Северна Македонија	Александра Ѓорѓевиќ ¹ , Дафина Карацова ¹ , Сотирија Дувлис ^{2,3} , Кристина Ставридис ² ¹ Универзитетска клиника за гинекологија и акушерство, Скопје, Северна Македонија ² Институт за јавно здравје на Република Северна Македонија, Скопје, Северна Македонија ³ Факултет за медицински науки, Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, Република Северна Македонија
ИЗИ2	Проценка на резултати од имунизацијата во општина Тутин	Митхат Еминовиќ Здравствен дом Тутин, Тутин, Србија
ИЗИ3	Вакцинален статус пациенти за пертусис во Битола, Северна Македонија 2024 година	Светлана Поповска Кљусева ¹ , Влатко Попоски ¹ , Јасмина Николовска ¹ , Горан Кузевски ² , Марија Димовска ³ , Павле Адамовски ⁴ ¹ Центар за јавно здравје Битола, Битола, Северна Македонија ² Центар за јавно здравје Прилеп, Прилеп, Северна Македонија ³ Здравствен дом „Д-р Хаим Абраванел“ Битола, Северна Македонија ⁴ Приватна здравствена установа „Д-р Адамовски“, Битола, Северна Македонија
ИЗИ4	Епидемија на сипаници во Албанија, јануари-април 2024 година	Елона Курета, Алма Робо, Артан Симаку, Ровена Даја, Јонилда Суло, Силвија Бино Институт за јавно здравје, Тирана, Албанија

IDI5	Immunization in liver transplant recipients: Review and current recommendations	Elena Curakova Ristovska ^{1,2} , Emilija Nikolovska Trpchevska ^{1,2} , Beti Todorovska ^{1,2} , Fana Lichoska- Josifovic ^{1,2} , Anche Volkanovska ^{1,2} , Filip Nikolov ¹ , Matevska E ¹ , Todorovska E ³ . ¹ University Clinic for Gastroenterohepatology, Skopje, Republic of North Macedonia ² Faculty of Medicine, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, North Macedonia ³ General Hospital Kumanovo, Kumanovo, North Macedonia
IDI6	The process of immunization among the population aged 6 to 18 years in Bitola in the period 2019-2024	Aleksandra Mondovska Petkovska Health Center “Dr. Haim Abravanel “, Bitola, North Macedonia
IDI7	Patient with neurological complications after COVID-19 revaccination	Emilija Krstevska “Dr. Rusanka Krstevska”, Skopje, North Macedonia

Infectious disease epidemiology

IDI8	Prevalence and distribution of Salmonella group B Infections: A six – month retrospective Study in 2024	Aleksandra Jovanović ¹ , Selma Habibović ² ¹ Institute for laboratory diagnostic “Biomedica”, Belgrade, Serbia ² Department of Microbiology, Public Health Institute Novi Pazar, Serbia
IDI9	Salmonella enteritidis – is it alone in the period from 2020 to 2022 in the region covered by the Center of Public Health Center Shtip?	Golubinka Boshevska ^{1,2} , Kristina Sudiklieva ^{1,3} , Marija Dimitrova ³ , Dragan Kochinski ² ¹ Faculty of Medical Sciences, University “Goce Delchev“ in Shtip, Republic of North Macedonia ² Institute for Public Health of the Republic of North Macedonia, Skopje, North Macedonia ³ Center of Public Health Shtip, Shtip, North Macedonia
IDI10	Tuberculosis in Albania among high risk groups between 2019 and 2023	Donika Mema ¹ , Alban Ylli ¹ , Dritan Mema ² , Eugena Tomini ¹ , Irma Tashi ³ S, Ilvana Bala ² , Hasan Hafizi ³ , Arian Mezini ³ , Blerina Kodra ¹ ¹ Insitute of Public Health, Tirana, Albania ² University Hospital “ Shefqet Ndroqi”, Tirana Albania ³ Primary Health Care center No.1, Tirana Albania
IDI11	Epidemiological characteristics of leptospirosis in Albania	Luljeta Alla ¹ , Erjona Abazi, ² Silva Bino ¹ ¹ Control of Infectious Diseases Department, Institute of Public Health, Tirana, Albania ² National Laboratory Reference, Institute of Public Health, Tirana, Albania

I Интернационален конгрес
на превентивна медицина и јавно здравје

ИЗИ5	Имунизација на лица со трансплантација на црн дроб: Преглед и актуелни препораки	Елена Цуракова Ристовска ^{1,2} , Емилија Николоска Трпчевска ^{1,2} , Бети Тодоровска ^{1,2} , Фана Личоска-Јосифовиќ ^{1,2} , Анче Волкановска ^{1,2} , Филип Николов ¹ , Матевска Е ¹ . Тодоровска Е ³ . ¹ Универзитетска клиника за гастроентерохепатологија, Скопје, Република Северна Македонија ² Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Северна Македонија ³ Општа болница Куманово, Куманово, Северна Македонија
ИЗИ6	Процесот на имунизација кај популација на возраст од 6 – 18 години на подрачје на град Битола во период од 2019 до 2024 година	Александра Мондовска Петковска Здравствен дом „Д-р Хаим Абраванел“ Битола, Северна Македонија
ИЗИ7	Пациент со невролошка компликација по ревакцинација од КОВИД-19	Емилија Крстевска ПЗУ „Д-р Русанка Крстевска“, Скопје, Северна Македонија
Епидемиологија на заразни болести		
ИЗИ8	Преваленца и дистрибуција на инфекции со салмонела група Б: шестмесечна ретроспективна студија во 2024 година	Александра Јовановиќ ¹ , Селма Хабибовиќ ² ¹ Институт за лабораториска дијагностика „Биомедика“, Белград, Србија ² Катедра за микробиологија, Завод за јавно здравје Нови Пазар, Србија
ИЗИ9	Salmonella enteritidis – дали е сама во периодот од 2020 до 2022 година во регионот кој го покрива Центар за јавно здравје во Штип?	Голубинка Бошевска ^{1,2} , Кристина Судиклиева ^{1,3} , Марија Димитрова ³ , Драган Кочински ² ¹ Факултет за медицински науки, Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, Северна Македонија ² Институт за јавно здравје на Република Северна Македонија, Скопје, Северна Македонија ³ Центар за јавно здравје Штип, Штип, Северна Македонија
ИЗИ10	Туберкулоза во Албанија меѓу високоризични групи помеѓу 2019 и 2023 година	Доника Мема ¹ , Албан Или ¹ , Дритан Мема ² , Еугена Томини ¹ , Ирма Таши ³ , Силвана Бала ² , Хасан Хафизџи ³ , Ариан Мезини ³ , Блерина Кодра ¹ ¹ Институт за јавно здравје, Тирана, Албанија ² Центар за примарна здравствена заштита бр.1, Тирана, Албанија ³ Универзитетска болница „Шефкет Ндроки“, Тирана, Албанија
ИЗИ11	Епидемиолошките карактеристики на лептоспирозата во Албанија	Љуљета Ала ¹ , Ерјона Абазџи ² , Силва Бино ¹ ¹ Оддел за контрола на инфективни болести, Тирана, Албанија ² Национална референтна лабораторија, Институт за јавно здравје, Тирана, Албанија

1st International Congress
of Preventive Medicine and Public Health

IDI12	Surveillance of brucellosis in Albania 2021-2023	Luljeta Alla ¹ , Artan Bego ² , Kujtim Mersini ³ , Jorgen Dedja ⁴ , Dritan Mema ⁵ , Silva Bino ¹ ¹ Institute of Public Health of Albania, Control of Infectious Diseases Department, Tirana, Albania ² National Laboratory Reference, Institute of Public Health, Tirana, Albania ³ Faculty of Veterinary Medicine, Tirana, Albania ⁴ Ministry of Agriculture and Rural Development, Sector of Epidemiology, Tirana, Albania ⁵ Primary Health Care center No.1, Tirana Albania
IDI13	Epidemiological and clinical characteristics of COVID-19 disease caused by <i>SARS-CoV-2 Omicron</i> variant	Tatjana Stanimirovic ¹ , Goran Kuzevski ¹ , Marija Stevanandjija Adamceska ¹ , Mirjana Krsteska ² ¹ Center of Public Health Prilep, Prilep, North Macedonia ² General Hospital- Prilep, Prilep, North Macedonia
IDI14	HIV screening among TB Patients during the Period 2016-2023	Donika Mema ¹ , Alban Ylli ¹ , Eugena Tomini ¹ , Dritan Mema ³ , Marjeta Dervishi ¹ , Roland Bani ¹ , Blerina Kodra ¹ ¹ Institute of Public Health ² “Shefqet Ndroqi” University Hospital ³ Primary Health Care
IDI15	Two cases of measles in Macedonia in 2024	Teodora Karevska ¹ , Golubinka Boshevska ^{1,2} , Elizabeta Jancheska ¹ , Senada Karishikj ¹ , Gordana Nikolovska ¹ , Dragan Kochinski ¹ , Kristina Stavridis ¹ , Marija Andonovska ¹ ¹ Institute for Public Health of the Republic of North Macedonia, Skopje, North Macedonia ² Faculty of Medical Sciences, University “Goce Delchev“ in Shtip, Republic of North Macedonia
IDI16	Scabies – well known but how often do we think?	Nevenka Adjievska ¹ , Hristina Leskaroska ² , Katerina Kovachevikj ³ , Zlatko Arsenievski ⁴ ¹ University Clinic for Dermatovenerology - Faculty of Medicine, Ss.Cyril and Methodius University in Skopje, North Macedonia. ² Private Health Institution “Dr. Hristina”, Skopje, Macedonia ³ Private Health Institution “Vita Katerina”, Skopje, North Macedonia ⁴ Center of Public Health Skopje, Skopje, North Macedonia

I Интернационален конгрес на превентивна медицина и јавно здравје

ИЗИ12	Надзор на бруцелоза во Албанија 2021-2023	Љуљета Ала ¹ , Артан Бего ² , Кујтим Мерсини ³ , Јорген Деца ⁴ , Дритан Мема ⁵ , Силва Бино ¹ ¹ Оддел за контрола на инфективни болести, Тирана, Алабанија ² Национална референтна лабораторија, Институт за јавно здравје, Тирана, Албанија ³ Факултет за ветеринарна медицина, Тирана, Албанија ⁴ Министерство за земјоделство и рурален развој, Сектор за епидемиологија, Тирана, Албанија
ИЗИ13	Епидемиолошки и клинички карактеристики на КОВИД-19 предизвикан од SARS- COV-2, омикрон сојот	Татјана Станимировиќ ¹ , Горан Кузевски ¹ , Марија Стевананџија Адамческа ¹ , Мирјана Крстеска ² ¹ Центар за јавно здравје Прилеп, Прилеп, Северна Македонија ² Општа болница со проширена дејност Прилеп, Прилеп, Северна Македонија
ИЗИ14	Скрининг за ХИВ кај пациенти со туберкулоза во периодот 2016-2023 година	Доника Мема ¹ , Албан Или ¹ , Еугена Томини ¹ , Дритан Мема ² , Марјета Дервиши ¹ , Роланд Бани ¹ , Блерина Кодра ¹ ¹ Институт за јавно здравје, Тирана, Албанија ² Центар за примарна здравствена заштита бр.1, Тирана, Албанија
ИЗИ15	Два случаи на мали сипаници во Македонија во 2024 година	Теодора Каревска ¹ , Голубинка Бошевска ^{1,2} , Елизабета Јанческа ¹ , Сенада Каришиќ ¹ , Гордана Николовска ¹ , Драган Кочински ¹ , Кети Ставридис ¹ , Марија Андоновска ¹ ¹ Институт за јавно здравје на Република Северна Македонија, Скопје, Северна Македонија ² Факултет за медицински науки, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, Република Северна Македонија
ИЗИ16	Шуга – добро позната, но колку често размислуваме?	Невенка Аџиевска ¹ , Христина Лескароска ² , Катерина Ковачевиќ ³ , Златко Арсениевски ⁴ ¹ Универзитетска клиника за дерматовенерологија - Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Северна Македонија ² ПЗУ „Д-р Христина“, Скопје, Северна Македонија ³ ПЗУ „Вита Катерина“, Скопје, Северна Македонија ⁴ Центар за јавно здравје Скопје, Скопје, Северна Македонија

Sexually transmitted infections		
IDI17	Mapping the hidden terrain: Exploring the prevalence of sexually transmitted pathogens among women of reproductive age – a single center study	Blerta Mehmeti ¹ , Marko Kostovski ² , Erjona Shaqiri ¹ , Marija Aleksovski ¹ , Viktor Simeonovski ² , Liljana Labachevska Gjatovska ² , Ivana Miloshevska Trajkovska ² , Kaltrina Mehmedi Veseli ³ ¹ Center of Public Health Skopje, Skopje, North Macedonia ² Institute of Microbiology and Parasitology, Faculty of Medicine, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Skopje, North Macedonia ³ General Hospital Kichevo, Kichevo, North Macedonia
IDI18	Continuum of services and surveillance of sexually transmitted infection and syphilis in Macedonia	Zlatko Arsenievski ¹ , Hristina Leskaroska ² , Biljanka Koleva ³ , Katerina Kovachevikj ⁴ , Nevenka Adjievska ⁵ ¹ Center for public health Skopje, Skopje, North Macedonia ² Private Health Institution “Dr. Hristina”, Skopje, North Macedonia ³ Private Health Institution “Diagnostic Centre”, Skopje, Macedonia ⁴ Private Health Institution “Vita Katerina”, Skopje, North Macedonia ⁵ University clinic for Dermatovenerology, Faculty of Medicine, Ss. Cyril and Methodius University - Skopje, North Macedonia
IDI19	The Consequences of Inadequate Healthcare Management: No Penicillin, Doesn't Mean No Syphilis	Viktor Simeonovski ¹ , Maja Dimova ¹ , Julija Mitrova Telenta ¹ , Marko Kostovski ² , Liljana Labachevska Gjatovska ² , Jurhar Maja Pavlova ² , Kiril Mihajlov ² , Danica Kovacheva Trpkovska ² , Radomir Jovchevski ² , Blerta Mehmeti ³ , Branka Petrovska Basovska ⁴ ¹ University Clinic for Dermatology, Skopje, Skopje, North Macedonia, ² Institute of Microbiology and Parasitology, Faculty of Medicine, University ss Cyril and Methodius in Skopje, Skopje, North Macedonia ³ Center of Public Health Skopje, Skopje, North Macedonia ⁴ Institute of Public Health, Skopje, North Macedonia
IDI20	Sexually transmitted infectious diseases: significant public health problem among the female population in Skopje region from 2019 to 2023	Naim Islami, Valentina Simonovska, Aneta Jankoska Center of Public Health Skopje, Skopje, North Macedonia

Сексуално преносливи болести		
ИЗИ17	Мапирање на скриениот терен: Истражување на распространетоста на сексуално преносливи патогени кај жените во репродуктивна возраст - студија од еден центар	Блерта Мехмети ¹ , Марко Костовски ² , Ерјона Шаќири ¹ , Марија Алексовски ¹ , Виктор Симеоновски ² , Лилјана Лабачевска Ѓатовска ² , Ивана Милошевска Трајковска ² , Калтрина Мехмеди Весели ³ ¹ Центар за јавно здравје Скопје, Скопје, Северна Македонија ² Институт за микробиологија и паразитологија, Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Скопје, Северна Македонија ³ Општа болница Кичево, Кичево, Северна Македонија
ИЗИ18	Континуум на услуги и надзор на сексуално преносливи инфекции и сифилис во Македонија	Златко Арсениевски ¹ , Христина Лескароска ² , Билјанка Колева ³ , Катерина Ковачевиќ ⁴ , Невенка Адиевска ⁵ ¹ Центар за јавно здравје Скопје, Северна Македонија ² ПЗУ „Д-р Христина“, Скопје, Северна Македонија ³ ПЗУ „Дијагностички центар“ Скопје, Северна Македонија ⁴ ПЗУ „Вита Катерина“, Скопје, Северна Македонија ⁵ Универзитетска клиника за дерматовенерологија, Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Северна Македонија
ИЗИ19	Последици од несоодветно управување со здравствената заштита: без пеницилин, не значи дека нема сифилис	Виктор Симеоновски ¹ , Маја Димова ¹ , Јулија Митрова Телента ¹ , Марко Костовски ² , Лилјана Лабачевска Ѓатовска ² , Јурхар Маја Павлова ² , Кирил Михајлов ² , Даница Ковачева Трпковска ² , Радомир Јовчевски ² , Блерта Мехмети ³ , Башовска ⁴ ¹ Универзитетска клиника за дерматологија, Скопје, Скопје, Северна Македонија, ² Институт за микробиологија и паразитологија, Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Скопје, Северна Македонија ³ Центар за јавно здравје Скопје, Скопје, Северна Македонија ⁴ Институт за јавно здравје на Република Северна Македонија, Скопје, Северна Македонија
ИЗИ20	Сексуално преносливи заразни болести: значаен јавно здравствен проблем кај женската популација во скопскиот регион од 2019 до 2023 година	Наим Ислами, Валентина Симоновска, Анета Јанкоска Центар за јавно здравје Скопје, Скопје, Северна Македонија

Healthcare-associated infections		
IDI21	Description of The Epidemiology of Infections Related to Healthcare in Hospital University “Shefqet Ndroqi”	Zahide Sulejmani, Arenc Brahimi, Elja Sulejmani, Arjan Sadedini Institute of Public Health, Tirana, Albania Hospital University “Shefqet Ndroqi”, Tirana, Albania
IDI22	Comparison of Postoperative Wound Infections in Surgical Clinic No.3	Arenc Brahimi, Zahide Sulejmani Institute of Public Health, Tirana, Albania Hospital University “ShefqetNdroqi”, Tirana, Albania
IDI23	Prevalence of seasonal variations of <i>Mycoplasma pneumoniae</i> in children and adults	Ljubica Tasheva, Radmila Zimbakova ² , Radomir Jovchevski, Ilir Zulfiu, Elena Dimovska Ristovska, Albana Thachi, Tatjana Grdanoska ¹ Institute of Histology and Embryology, Faculty of Medicine, University Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, North Macedonia ² Center of Public Health Strumica, Strumica, North Macedonia ³ Institute of Microbiology and Parasitology, Faculty of Medicine, University Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, North Macedonia ⁴ Center of Public Health Kumanovo, Kumanovo, North Macedonia ⁵ Faculty of Medicine, University Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, North Macedonia ⁶ Institute of Public Health of the Republic of North Macedonia, Skopje, North Macedonia
IDI24	Prevalence of <i>Staphylococcus Aureus</i> nasal carriage among healthcare workers in tertiary healthcare in Skopje	Gjulten Zendeli ¹ , Jansun Bukovetz ¹ , Igor Spiroski ^{1,2} , Gordana Ristovska ^{1,2} ¹ Institute of Public Health of the Republic of North Macedonia, Skopje, North Macedonia ² Faculty of Medicine, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Republic of North Macedonia

Инфекции поврзани со здравствената заштита		
ИЗИ21	Опис на епидемиологијата на инфекции поврзани со здравствена заштита во универзитетска болница „Шефкет Ндроки“	Захиде Сулејмани, Аренц Брахими, Елја Сулејмани, Арјан Садедини Институт за јавно здравје, Тирана, Албанија Универзитетска болница „Шефкет Ндроки, Тирана, Албанија
ИЗИ22	Споредба на постоперативни инфекции на рани во хируршката клиника бр.3	Аренц Брахими, Захиде Сулејмани Институт за јавно здравје, Тирана, Албанија Универзитетска болница „Шефкет Ндроки, Тирана, Албанија
ИЗИ23	Преваленца на сезонски варијации на <i>Mycoplasma pneumoniae</i> кај деца и возрасни	Љубица Ташева ¹ , Радмила Зимбакова ² , Радомир Јовчевски ³ , Илир Зулфиу ⁴ , Елена Димовска Ристовска ⁵ , Албана Тачи ⁶ , Татјана Грданоска ³ ¹ Институт за хистологија и ембриологија, Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Северна Македонија ² Центар за јавно здравје Струмица, Струмица, Северна Македонија ³ Институт за микробиологија и паразитологија, Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Северна Македонија ⁴ Центар за јавно здравје Куманово, Куманово, Северна Македонија ⁵ Медицински факултет, Универзитет Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Северна Македонија ⁶ Институт за јавно здравје на Република Северна Македонија, Скопје, Северна Македонија
ИЗИ24	Преваленца на бацилоносителство на <i>Staphylococcus Aureus</i> кај здравствените работници во терциерното здравство во Скопје	Ѓултен Зендели ¹ , Џансун Буковец ¹ , Игор Спироски ^{1,2} , Гордана Ристовска ^{1,2} ¹ Институт за јавно здравје на Република Северна Македонија, Скопје, Северна Македонија ² Медицински факултет, Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Република Северна Македонија

Antimicrobial resistance and prophylaxis		
IDI25	Antimicrobial resistance in Gram-positive bacteria isolated from blood culture	Marko Kostovski ¹ , Liljana Labachevska Gjatovska ¹ , Danica Kovacheva Trpkovska ¹ , Radomir Jovchevski ¹ , Blerta Mehmeti ² , Simeonovski Viktor ³ , Branka Petrovska Basovska ⁴ , Kiril Mihajlov ¹ , Maja Jurhar Pavlova ¹ ¹ Institute of Microbiology and Parasitology, Faculty of Medicine, University Ss. Cyril and Methodius in Skopje, North Macedonia ² Center of Public Health Skopje, Skopje, North Macedonia ³ University Clinic for Dermatology, University Ss. Cyril and Methodius in Skopje, Skopje, North Macedonia ⁴ Institute of Public Health of the Republic of North Macedonia, Skopje, North Macedonia
IDI26	Antibiotic prophylaxis in liver transplant recipients: Review and current recommendation	Elena Curakova Ristovska ^{1,2} , Emilija Nikolovska Trpchevska ^{1,2} , Beti Todorovska ^{1,2} , Fana Lichoska-Josifovic ^{1,2} , Matevska E ¹ , Todorovska E ³ . ¹ University Clinic for Gastroenterohepatology, Skopje, Republic of North Macedonia ² Faculty of Medicine, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, North Macedonia ³ General Hospital Kumanovo, Kumanovo, North Macedonia
Environmental microbiology and public health		
IDI27	The importance of microbiological testing of the drinking water in a laboratory for sanitary microbiology	Jasmina Nikolovska, Angela Delova, Elena Krstevska-Kelepurovska, Svetlana Popovska Kljuseva, Emilija Bogoevska Center of Public Health Bitola, Bitola, North Macedonia
IDI28	Microbiological food safety in Center of Public Health Bitola	Jasmina Nikolovska, Angela Delova, Elena Krstevska Kelepurovska, Svetlana Popovska Kljuseva, Emilija Bogoevska Center of Public Health Bitola, Bitola, North Macedonia
IDI29	Hydric outbreak in the village Gjorica, Albania	Shkelqime Poga, Erjon Mamoçi, Rozarta Nezaj, Luljeta Alla, Artan Bego, Lindita Molla, Majlinda Dhimolea Department of Risk Assessment and Treatment in Public Health, Institute of Public Health Tirana, Albania Department of Food Science and Biotechnology, Faculty of Biotechnology and Food Agricultural University of Tirana

Антимикробна резистенција и профилакса		
ИЗИ25	Антимикробна резистенција кај Грам-позитивни бактерии изолирани од хемокултура	Марко Костовски ¹ , Лилјана Лабачевска Ѓатовска ¹ , Даница Ковачевска Трпковска ¹ , Радомир Јовчевски ¹ , Блерта Мехмети ² , Виктор Симеоновски ³ , Бранка Петровска Басовска ⁴ , Кирил Михајлов ¹ , Маја Јурхар Павлова ¹ ¹ Институт за микробиологија и паразитологија, Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Северна Македонија ² Центар за јавно здравје Скопје, Скопје, Северна Македонија ³ Универзитетска клиника за дерматологија, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Скопје, Северна Македонија ⁴ Институт за јавно здравје на Република Северна Македонија, Скопје, Северна Македонија
ИЗИ26	Антибиотска профилакса кај приматели на трансплантација на црн дроб: Преглед и актуелна препорака	Елена Цуракова Ристовска ^{1,2} , Емилија Николовска Трпчевска ^{1,2} , Бети Тодоровска ^{1,2} , Фана Личоска- Јосифовиќ ^{1,2} , Матевска Е ¹ , Тодоровска Е ³ . ¹ Универзитетска клиника за гастроентерохепатологија, Скопје, Република Северна Македонија ² Медицински факултет, „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Северна Македонија ³ Општа болница Куманово, Куманово, Северна Македонија
Микробиологија на животната средина и јавно здравје		
ИЗИ27	Важноста од микробиолошко тестирање на водата за пиење во лабораторија за санитарна микробиологија	Јасмина Николовска, Ангела Делова, Елена Крстевска- Келепуровска, Светлана Поповска Кљусева, Емилија Богоевска Центар за јавно здравје Битола, Република Северна Македонија
ИЗИ28	Контрола на микробиолошка исправност на храна во лабораторија за санитарна микробиологија при ЈЗУ Центар за јавно здравје Битола	Јасмина Николовска, Ангела Делова, Елена Крстевска- Келепуровска, Светлана Поповска Кљусева, Емилија Богоевска Центар за јавно здравје Битола, Република Северна Македонија
ИЗИ29	Хидрична епидемија во село Ѓорица, Албанија	Шкелќиме Пога, Ерјон Мамочи, Розарта Незај, Луљета Ала, Артан Бего, Линдита Мола, Мајлинда Димолеа Оддел за проценка на ризик и третман во јавното здравство, Институт за јавно здравје Тирана, Албанија Катедра за наука за храна и биотехнологија, Факултет за Земјоделски универзитет за биотехнологија и храна во Тирана

IDI30	Social conformism and confidence in systems: a survey to explain intention for COVID-19 vaccination among healthcare and welfare sector workers in Tetovo municipality	Albana Thachi Institute of Public Health of the Republic of North Macedonia, Skopje, North Macedonia
IDI31	Does the use of oral probiotics reduce the frequency of throat infections in children?	Adrijana Ugrinoska Pandeva ¹ , Sandra Petlichkovska ¹ , Vesna Djambazovska ¹ , Lazarova A ² ¹ University Clinic for Respiratory Diseases in Children “Kozle“ Skopje, Skopje, North Macedonia ² Health Center –Skopje, Skopje, North Macedonia

02.11.2024, Saturday

POSTER SESSION: CHRONIC NON-COMMUNICABLE DISEASES (NCDs): A CHALLENGE OF MODERN LIFE

Time: 11:30-13:00

■ Congress hall

Poster presentation will be 3 minutes.

Chair persons: Igor Spiroski, Fimka Tozija

Poster No.	Presentation Title	Authors and Affiliations
Burden of chronic non-communicable diseases		
NCD1	Burden of ovarian cancer in Serbia	Snežana Živković Perišić, Dragan Miljuš Institute of Public Health of Serbia “Dr Milan Jovanović Batut“, Belgrade, Serbia
NCD2	Breast cancer incidence and mortality in the Jablanica district	Vanja Ilić Institute of Public Health Leskovac, Leskovac, Serbia
NCD3	Epidemiological Characteristics of Cutaneous Melanoma in Young Adults - Age 15-29 Year in Serbia	Snežana Živković Perišić, Dragan Miljuš Institute of Public Health of Serbia “Dr Milan Jovanovic Batut“, Belgrade, Serbia

I Интернационален конгрес
на превентивна медицина и јавно здравје

ИЗИ30	Социјален конформизам и доверба во системите: анкета за објаснување на намерата за вакцинација против КОВИД-19 меѓу работниците во здравствениот сектор и социјалната заштита во општина Тетово	Албана Тхачи Институт за јавно здравје на Република Северна Македонија, Скопје, Северна Македонија
ИЗИ31	Дали оралните пробиотици можат да ја намалат фреквенцијата на инфекции на грлото кај децата?	Адријана Угриноска Пандева ¹ , Сандра Петличковска ¹ , Весна Џамбазовска ¹ , Лазарова А ² ¹ Универзитетска клиника за респираторни заболувања кај деца Козле, Скопје, Северна Македонија ² Здравствен дом – Скопје, Скопје, Северна Македонија

02.11.2024, сабота

ПОСТЕР СЕСИЈА: ОПТОВАРУВАЊЕ СО ХРОНИЧНИ НЕЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ

Време: 11:30-13:00

■ Конгресна сала

Времетраење на постер-презентациите е 3 минути.

Модератори: Игор Спироски, Фимка Тозија

Број на постер	Наслов на презентацијата	Автори и афилијации
Оптовареност со хронични незаразни болести		
ХНБ1	Оптовареност со оваријален карцином во Србија	Снежана Живковиќ Перишиќ, Драган Миљуш Институт за јавно здравје на Србија “Д-р Милан Јовановиќ Батут”, Белград, Србија
ХНБ2	Инциденција и морталитет од карцином на дојка во Јабланички округ	Вања Илиќ Институт за јавно здравје Лесковац, Лесковац, Србија
ХНБ3	Епидемиолошки карактеристики на меланом кај млади од 15-29 години во Србија	Снежана Живковиќ Перишиќ, Драган Миљуш Институт за јавно здравје на Србија “Д-р Милан Јовановиќ Батут”, Белград, Србија

1st International Congress of Preventive Medicine and Public Health

NCD4	The Burden of Skin Cancers in the Public Health Regions of Prilep, Ohrid and Strumica	Aksinja Garbeska-Kebakoska ¹ , Daniela Chingoska ² , Petar Pecev ³ ¹ Center of Public Health Prilep, Prilep, Republic of North Macedonia ² Center of Public Health Ohrid, Ohrid, Republic of North Macedonia ³ Center of Public Health Strumica, Strumica, Republic of North Macedonia
NCD5	Malignant neoplasms in Probishtip 2007-2018	Zoran Stojanovski ¹ , Suzana Subashic ² ¹ Center of Public Health, Shtip, North Macedonia ² Center of Public Health Tetovo, Tetovo, North Macedonia
NCD6	Diseases of the circulatory system recorded outpatient morbidity in the Center of Public Health-Prilep from 2019 to 2023	Aksinja Garbeska-Kebakoska Center of Public Health Prilep, Prilep, North Macedonia
NCD7	Diseases of the circulatory system in Strumica Public Health Region from 2020 to 2023	Petar Pecev ¹ , Daniela Chingoska ² , Aksinja Kebakoska Garbeska ³ ¹ Center of Public Health Strumica, Strumica, North Macedonia ² Center of Public Health Ohrid, Ohrid, North Macedonia ³ Center of Public Health Prilep, Ohrid, North Macedonia
NCD8	Prevalence of circulatory system diseases among the population in Ohrid Region from 2019 to 2023	Daniela Chingoska Center of Public Health Ohrid, Ohrid, North Macedonia
NCD9	COPD morbidity in Ohrid, Prilep, Strumica Public Health Regions in the period 2019-2023	Daniela Chingoska ¹ , Aksinja Garbeska Kebakoska ² , Petar Pecev ³ ¹ Center of Public Health Ohrid, Ohrid, North Macedonia ² Center of Public Health Prilep, Prilep, North Macedonia ³ Center of Public Health, Strumica, Strumica, North Macedonia
NCD10	Dementia- burden of the disease and opportunity for proactive prevention addressing the modifiable risk factors	Daniela Chingoska ¹ , Aksinja Garbeska Kebakoska ² , Petar Pecev ³ ¹ Center of Public Health Ohrid, Ohrid, North Macedonia ² Center of Public Health Prilep, Prilep, North Macedonia ³ Center of Public Health, Strumica, Strumica, North Macedonia

I Интернационален конгрес на превентивна медицина и јавно здравје

ХНБ4	Состојбата со малигни неоплазми на кожа во прилепскиот, охридскиот и струмичкиот регион во период од 2019-2023 година	Аксиња Гарбеска Кебакоска ¹ , Даниела Чингоска ² , Петар Пецев ³ ¹ Центар за јавно здравје-Прилеп, Прилеп, Република Северна Македонија ² Центар за јавно здравје-Охрид, Охрид, Република Северна Македонија ³ Центар за јавно здравје-Струмица, Струмица, Република Северна Македонија
ХНБ5	Малигните неоплазми во Пробиштип 2007-2018	Зоран Стојановски ¹ , Сузана Субашиќ ² ¹ Центар за јавно здравје-Штип, Штип, Северна Македонија ² Центар за јавно здравје-Тетово, Тетово, Северна Македонија
ХНБ6	Болести на циркулаторен систем регистрирани во амбулантно-поликлиничката дејност на подрачјето на Центар за јавно здравје Прилеп од 2019-2023 година	Аксиња Гарбеска Кебакоска Центар за јавно здравје-Прилеп, Прилеп, Северна Македонија
ХНБ7	Болести на циркулаторниот систем во Струмичкиот регион од 2020-2023 година	Петар Пецев ¹ , Даниела Чингоска ² , Аксиња Гарбеска Кебакоска ³ ¹ Центар за јавно здравје-Струмица, Струмица, Северна Македонија ² Центар за јавно здравје-Охрид, Охрид, Северна Македонија ³ Центар за јавно здравје-Прилеп, Охрид, Северна Македонија
ХНБ8	Преваленца на болести на циркулаторен систем кај населението од охридскиот регион во период од 2019 до 2023 година	Даниела Чингоска Центар за јавно здравје-Охрид, Охрид, Северна Македонија
ХНБ9	Морбидитет од хронична обструктивна белодробна болест (ХОББ) во охридскиот, прилепскиот и струмичкиот регион во периодот од 2019 до 2023 година	Даниела Чингоска ¹ , Аксиња Гарбеска Кебакоска ² , Петар Пецев ³ ¹ Центар за јавно здравје-Охрид, Охрид, Северна Македонија ² Центар за јавно здравје-Прилеп, Прилеп, Северна Македонија ³ Центар за јавно здравје-Струмица, Струмица, Северна Македонија
ХНБ10	Деменција- оптовареност и можност за проактивна превенција преку модифицирачките ризик фактори	Даниела Чингоска ¹ , Аксиња Гарбеска Кебакоска ² , Петар Пецев ³ ¹ Центар за јавно здравје-Охрид, Охрид, Република Северна Македонија ² Центар за јавно здравје-Прилеп, Прилеп, Република Северна Македонија ³ Центар за јавно здравје-Струмица, Струмица, Република Северна Македонија

NCD11	Trends in mental and behavioral disorders, burden of mental health disorders in Polog Region during the period 2020-2023	Katarina Vidoeska ¹ , Naim Skenderi ¹ , Olivera Saneva ² ¹ Center of Public Health Tetovo, Tetovo, North Macedonia ² Health Center-Vinica, Vinica, North Macedonia
NCD12	Prevalence of obesity among fifth grade children in two regions in Republic of North Macedonia	Vecka Arabadjieva ¹ , Sanja Nakova Ordeva ¹ , Zorica Ivanovska ² , Igor Spiroski ^{3,4} ¹ Center of Public Health Shtip, Shtip, North Macedonia ² Center of Public Health Bitola, Bitola, North Macedonia ³ Institute of Public Health of the Republic of North Macedonia, Skopje, North Macedonia ⁴ Faculty of Medicine, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Republic of North Macedonia
NCD13	Prevalence of childhood overweight and obesity in the Region of the Center of Public Health-Bitola (2010-2019)	Marjan Veljanovski, Emilija Bogoevska Center of Public Health Bitola, Bitola, North Macedonia
NCD14	Sociomedical aspects of diabetes mellitus in Strumica Public Health Region during the period 2020-2022	Petar Pecev ¹ , Daniela Chingoska ² , Aksinja Kebakoska Garbeska ³ ¹ Center of Public Health Strumica, Strumica, North Macedonia ² Center of Public Health Ohrid, Ohrid, North Macedonia ³ Center of Public Health Prilep, Prilep, North Macedonia

Risk factors of non-communicable diseases

NCD15	Salt intake as a risk factor for chronic non-communicable diseases	Natalija Miloradovska ¹ Elena Tortevska Danilov ¹ , Marija Postolovska Grizhov ¹ , Monika Karova ¹ , Sanja Kostova Ilieva ¹ , Igor Spiroski ^{2,3} . ¹ Center of Public Health, Kochani, Kochani, Republic of North Macedonia ² Institute of Public Health of the Republic of North Macedonia, Skopje, Republic of North Macedonia ³ Faculty of Medicine, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Republic of North Macedonia
-------	--	--

I Интернационален конгрес на превентивна медицина и јавно здравје

ХНБ11	Тренд на движење на душевните растројства и растројства на обноските, (АПМ и БМ) и состојбата со менталното здравје, во Полошки регион, за период 2020-2023г	Катарина Видоеска ¹ , Наим Скендери ¹ , Оливера Санева ² ¹ Центар за јавно здравје-Тетово, Тетово, Северна Македонија ² Здравствен Дом-Виница, Виница, Северна Македонија
ХНБ12	Преваленција на дебелина кај ученици од петто одделение во два региони во Република Северна Македонија	Вецка Арабаџиева ¹ , Сања Накова Ордева ¹ , Зорица Ивановска ² , Игор Спироски ^{3,4} ¹ Центар за јавно здравје-Штип, Штип, Северна Македонија ² Центар за јавно здравје-Битола, Битола, Северна Македонија ³ Институт за јавно здравје на Република Северна Македонија, Скопје, Северна Македонија ⁴ Медицински Факултет, Универзитет Св. Кирил и Методиј во Скопје, Скопје, Република Северна Македонија
ХНБ13	Преваленција на зголемена телесна тежина и дебелина кај деца кои живеат во регионот на Центарот за јавно здравје Битола	Марјан Вељановски, Емилија Богоевска Центар за јавно здравје-Битола, Битола, Северна Македонија
ХНБ14	Социјално медицински аспекти на дијабетес мелитус во Струмичкиот регион 2020-2022	Петар Пецев ¹ , Даниела Чингоска ² , Аксиња Гарбеска Кебакоска ³ ¹ Центар за јавно здравје-Струмица, Струмица, Северна Македонија ² Центар за јавно здравје-Охрид, Охрид, Северна Македонија ³ Центар за јавно здравје-Прилеп, Прилеп, Северна Македонија

Ризик фактори на незаразни болести

ХНБ15	Внес на сол како ризик фактор за хронични незаразни заболувања	Наталија Милорадовска ¹ Елена Тортевска Данилов ¹ , Марија Постоловска Грижов ¹ , Моника Карова ¹ , Сања Костова Илиева ¹ , Игор Спироски ^{2,3} ¹ Центар за јавно здравје-Кочани, Кочани, Република Северна Македонија ² Институт за јавно здравје на Република Северна Македонија, Скопје, Северна Македонија ³ Медицински Факултет, Универзитет Св. Кирил и Методиј во Скопје, Скопје, Република Северна Македонија
-------	--	---

NCD16	Sodium levels in hospital meals in Republic of North Macedonia	<p>Martina Markova Juzevska¹, Jansun Bukovetz², Kristi Disho³, Marjan Veljanovski¹, Tomislav Haji-Tosev⁴, Zorica Ivanovska¹, Arta Alili-Ramadani⁵, Darko Kotev⁶, Ivana Gjorgjievska⁶, Natalija Miloradovska⁷, Sanja Nakova-Ordeva⁸, Vecka Stefanova-Arabadjieva⁸, Julijana Kitanovska-Spasev⁶, Blerta Shahini Azizi⁵, Elena Tortevska-Danilov⁷, Emilija Bogoevska¹, Biljana Dzikovska⁹, Marie Gjetaj-Jakovski⁹, Petar Ohanesjan¹⁰, Berun Mustafa¹¹, Lidija Simonoska³, Sonja Spirovska¹, Snezhana Petrova⁶, Ilija Ilijoski¹¹, Ratko Davidovski¹¹, Nike Tufekchiev⁴, Igor Spiroski^{2, 12}</p> <p>¹ Center of Public Health - Bitola, Bitola, North Macedonia ² Institute of Public Health of the Republic of Republic of North Macedonia, Skopje, North Macedonia ³ Center of Public Health Ohrid, Ohrid, North Macedonia ⁴ Center of Public Health Strumica, Strumica, North Macedonia ⁵ Center of Public Health Kumanovo, Kumanovo, North Macedonia ⁶ Center of Public Health Veles, Veles, North Macedonia ⁷ Center of Public Health Kochani, Kochani, North Macedonia ⁸ Center of Public Health Shtip, Shtip, North Macedonia ⁹ Center of Public Health Skopje, Skopje, North Macedonia ¹⁰ Center of Public Health Prilep, Prilep, North Macedonia ¹¹ Center of Public Health Tetovo, Tetovo, North Macedonia ¹² Faculty of Medicine, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Republic of North Macedonia</p>
NCD17	Dietary behaviors of adult population of North Backa district, Vojvodina	<p>Nada Koscic Bibic¹, Snezana Ukropina^{2, 3}, Ivana Radic^{2, 3}, Tanja Tomasevic^{2, 3}, Vesna Blaskovic⁴, Mirjana Dakic¹</p> <p>¹ Institute of Public Health of Subotica, Subotica, Serbia ² Institute of Public Health of Vojvodina, Novi Sad, Serbia ³ Faculty of Medicine, University of Novi Sad, Novi Sad, Serbia ⁴ Institute of Public Health of Kikinda, Kikinda, Serbia</p>
NCD18	Nutritional status in preschool children (4-5 years) attending kindergarten in Resen	<p>Sonja Spirovska, Zorica Ivanovska</p> <p>Center of Public Health Bitola, Bitola, North Macedonia</p>

I Интернационален конгрес
на превентивна медицина и јавно здравје

ХНБ16	Ниво на натриум во болничка исхрана во Република Северна Македонија	<p>Мартина Маркова Јузеvsка¹, Цансун Буковец², Кристи Дишо³, Марјан Вељановски¹, Томислав Хади-Тосев⁴, Зорица Ивановска¹, Арта Алили-Рамадани⁵, Дарко Котев⁶, Ивана Горѓиеvsка⁶, Наталија Милорадовска⁷, Сања Накова-Ордева⁸, Вецка Стефанова-Арабаџиева⁸, Јулијана Китановска-Спасев⁶, Блерта Шахини Азизи⁵, Елена Тортеvsка- Данилов⁷, Емилија Богоевска¹, Билјана Циковска⁹, Марије Гетај-Јаковски⁹, Петар Оханесјан¹⁰, Берун Мустафа¹¹, Лидија Симоноска³, Соња Спировска¹, Снежана Петрова⁶, Илија Иљоски¹¹, Ратко Давидовски¹¹, Наке Туфекчиев⁴, Игор Спироски^{2,12}</p> <p>¹ Центар за јавно здравје - Битола, Битола, Северна Македонија ² Институт за јавно здравје на Република Република Северна Македонија, Скопје, Северна Македонија ³ Центар за јавно здравје-Охрид, Охрид, Северна Македонија ⁴ Центар за јавно здравје-Струмица, Струмица, Северна Македонија ⁵ Центар за јавно здравје- Куманово, Куманово, Северна Македонија ⁶ Центар за јавно здравје-Велес, Велес, Северна Македонија ⁷ Центар за јавно здравје-Кочани, Кочани, Северна Македонија ⁸ Центар за јавно здравје-Штип, Штип, Северна Македонија ⁹ Центар за јавно здравје-Скопје, Скопје, Северна Македонија ¹⁰ Центар за јавно здравје-Прилеп, Прилеп, Северна Македонија ¹¹ Центар за јавно здравје-Тетово, Тетово, Северна Македонија ¹² Медицински Факултет, Универзитет Св. Кирил и Методиј во Скопје, Скопје, Република Северна Македонија</p>
ХНБ17	Однесувањата поврзани со исхраната кај возрасното население во округ Северна Бачка, Војводина	<p>Нада Косиќ Бибиќ¹, Снежана Укропина^{2,3}, Ивана Радиќ^{2,3}, Тања Томашевиќ^{2,3}, Весна Блашковиќ⁴, Мирјана Дакиќ¹</p> <p>¹ Институт за јавно здравје-Суботица, Суботица Србија ² Институт за јавно здравје- Војводина, Нови Сад, Србија ³ Медицински Факултет, Универзитет во Нови Сад, Нови Сад, Србија ⁴ Институт за јавно здравје-Кикинда, Кикинда, Србија</p>
ХНБ18	Нутритивен статус кај деца од 4-5 години од детската градинка во Ресен	<p>Соња Спировска, Зорица Ивановска</p> <p>Центар за јавно здравје-Битола, Битола, Северна Македонија</p>

NCD19	BMI in people with diabetes aged over 35 years in Bitola Municipality (2019-2023)	Marija Torkovska Petrovska ¹ , Liljana Todorovska ¹ , Enser Jusufoski ² , Jovan Todorovski ³ ¹ Clinical Hospital “Dr. Trifun Panovski” – Bitola, Bitola, North Macedonia ² General Hospital – Kichevo, Kichevo, North Macedonia ³ Center of Public Health – Bitola, Bitola, North Macedonia
-------	---	---

02.11.2024, Saturday

POSTER SESSION: RISK FACTORS ASSESSMENT FOR CHRONIC NON COMMUNICABLE DISEASES

■ Piano hall

Time: 11.30 – 13.00

Poster presentation will be 3 minutes.

Chair persons: Gordana Ristovska, Dragan Mijakoski

Poster No.	Presentation Title	Authors and Affiliations
NCD20	Risk factors for gestational diabetes mellitus	Aleksandar Nakov ¹ , Ana Kocevaska ¹ , Kristina Skeparovska ² ¹ Specialized Hospital for Gynecology and Obstetrics “Mother Teresa” – Skopje, Republic of Republic of North Macedonia ² University Clinic for Gynecology and Obstetrics - Skopje, Skopje, North Macedonia
NCD21	Hypertension: main modifiable risk factor for cardiovascular diseases	Aksinja Garbeska-Kebakoska ¹ , Daniela Chingoska ² , Petar Pecev ³ ¹ Center of Public Health Prilep, Prilep, North Macedonia ² Center of Public Health Ohrid, Ohrid, North Macedonia ³ Center of Public Health Strumica, Strumica, North Macedonia
NCD22	Risk factor for hypertension during pregnancy	Aleksandar Nakov ¹ , Ana Kocevaska ¹ , Kristina Skeparovska ² ¹ Specialized Hospital for Gynecology and Obstetrics “Mother Teresa” – Skopje, Republic of North Macedonia ² University Clinic for Gynecology and Obstetrics - Skopje, Republic of North Macedonia

ХНБ19	Дистрибуција на ВМI кај лицата со дијабетес над 35 години во општина Битола (2019-2023)	Марија Торковска Петровска ¹ , Лилјана Тодоровска ¹ , Енсер Јусуфоски ² , Јован Тодоровски ³ ¹ ЈЗУ Клиничка болница „Д-р Трифун Пановски” – Битола, Битола, Северна Македонија ² ЈЗУ Општа болница – Кичево, Кичево, Северна Македонија ³ Центар за јавно здравје – Битола, Битола, Северна Македонија
-------	---	--

02.11.2024, сабота

ПОСТЕР СЕСИЈА: ПРОЦЕНКА НА РИЗИК ФАКТОРИ ЗА ХРОНИЧНИ НЕЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ

■ Пијано сала

Време: 11.30 – 13.00

Времетраење на постер-презентациите е 3 минути.

Модератори : Гордана Ристовска, Драган Мијакоски

Број на постер	Наслов на презентацијата	Автори и афилијации
ХНБ20	Ризик фактори за гестациски дијабетес мелитус	Александар Наков ¹ , Ана Коцевска ¹ , Кристина Скепаровска ² ¹ Специјализирана болница за гинекологија и акушерство “Мајка Тереза” – Скопје, Република Северна Македонија ² Универзитетска клиника за гинекологија и акушерство - Скопје, Република Северна Македонија
ХНБ21	Хипертензијата-главен модифицирачки фактор на ризик за појава на кардиоваскуларните болести на подрачјето на Центар за јавно здравје Прилеп	Аксиња Гарбеска Кебакоска ¹ , Даниела Чингоска ² , Петар Пецев ³ ¹ Центар за јавно здравје-Прилеп, Прилеп, Северна Македонија ² Центар за јавно здравје-Охрид, Охрид, Северна Македонија ³ Центар за јавно здравје-Струмица, Струмица, Северна Македонија
ХНБ22	Ризик фактори за хипертензија во бременост	Александар Наков ¹ , Ана Коцевска ¹ , Кристина Скепаровска ² ¹ Специјализирана болница за гинекологија и акушерство „Мајка Тереза” – Скопје, Северна Македонија ² Универзитетска клиника за гинекологија и акушерство - Скопје, Северна Македонија

1st International Congress
of Preventive Medicine and Public Health

NCD23	Health status assessment of the school children living in the Municipality of Kochani: data from systematic health check-ups from 2019-2024	Marija Postolovska Grizhov ¹ , Natalija Miloradovska ¹ , Monika Karova ¹ , Sanja Kostova Ilieva ¹ , Elena Tortevska Danilov ¹ , Goran Nikolov ¹ , Blagica Postolovska ² , Edita Minova ³ ¹ Center of Public Health Kochani, Kochani, Republic of North Macedonia ² PHC Diaverum, Kochani, North Macedonia ³ General Hospital Kochani, North Macedonia
NCD24	Most common skeletal deformities in school-aged children	Irena Koleva, Emilija Gjorgieva Chaneva Center for Public Health Veles, Veles, North Macedonia
NCD25	Anemia during pregnancy and risk factors	Aleksandar Nakov ¹ , Ana Kocevska ¹ , Kristina Skeparovska ² , Keti Skeparovska ² ¹ Specialized Hospital for Gynecology and Obstetrics "Mother Teresa" – Skopje, North Macedonia ² University Clinic for Gynecology and Obstetrics - Skopje, North Macedonia
NCD26	Health monitoring and working ability evaluation among the health workers in laboratories	Daniela Todorovska Jovanovikj ¹ , Slavce Todorovski ² ¹ Health Center- Kumanovo, North Macedonia ² University Clinic for Cardiology, Skopje, North Macedonia
NCD27	Occupational liver disease: Literature review	Elena Curakova Ristovska ^{1,2} ¹ University Clinic for Gastroenterohepatology, Skopje, North Macedonia ² Faculty of Medicine, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, North Macedonia
NCD28	Vitamin D level influence on musculoskeletal disease onset among the workforce	Maja Panajotovitch Radevska ¹ , Dragana Bislimovska ^{1,2} , Anita Atanasovska ^{1,2} , Babunovski Jordan ¹ , Fidan Ademi ¹ ¹ Institute of Occupational Medicine of the Republic of North Macedonia, WHO Collaborating Center, Skopje, Republic of Macedonia ² Faculty of Medicine, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Republic of North Macedonia

I Интернационален конгрес
на превентивна медицина и јавно здравје

ХНБ23	Оценка на здравствената состојба на училишните деца во општина Кочани преку анализа на систематски прегледи од 2019-2024 година	Марија Постоловска Грижов ¹ , Наталија Милорадовска ¹ , Моника Карова ¹ , Сања Костова Илиева ¹ , Елена Тортевска Данилов ¹ , Горан Николов ¹ , Благоица Постоловска ² , Едита Минова ³ ¹ ЈЗУ Центар за јавно здравје-Кочани, Кочани, Северна Македонија ² ПЗУ Диаверум, Кочани, Северна Македонија ³ ЈЗУ Општа болница со проширена здравствена дејност- Кочани, Северна Македонија
ХНБ24	Најчести скелетни деформитети кај деца на школска возраст	Ирена Колева, Емилија Ѓоргиева Чанева Здравствен дом -Велес, Велес, Република Северна Македонија
ХНБ25	Анемија во бременост и ризик фактори	Александар Наков ¹ , Ана Коцевска ¹ , Кристина Скепаровска ² ¹ Специјализирана болница за гинекологија и акушерство “Мајка Тереза” – Скопје, Република Северна Македонија ² Универзитетска клиника за гинекологија и акушерство - Скопје, Република Северна Македонија
ХНБ26	Здравје на работниците преку следење на здравствена состојба и работна способност кај вработени во Оддел-лабораторија	Даниела Тодоровска Јовановиќ ¹ , Славче Тодоровски ² ¹ Здравствен Дом - Куманово, Куманово, Република Северна Македонија ² ЈЗУ Универзитетска Клиника за кардиологија, Скопје, Република Северна Македонија
ХНБ27	Професионална хепатална болест: преглед на литература	Елена Цуракова Ристовска ^{1,2} ¹ Универзитетска Клиника за гастроентерохепатологија, Скопје, Република Северна Македонија ² Медицински Факултет, Универзитет Св. Кирил и Методиј во Скопје, Република Северна Македонија
ХНБ28	Влијание на нивото на витамин Д на појавата на мускулоскелетни заболувања кај работоспособната популација	Маја Панајотовиќ Радевска ¹ , Драгана Бислимовска ^{1,2} , Анета Атанасовска ^{1,2} , Бабуновски Јордан ¹ , Фидан Адеми ¹ ¹ Институт за медицина на труд на Република Северна Македонија, СЗО Колаборативен Центар, Скопје, Република Македонија ² Медицински Факултет, Универзитет Св. Кирил и Методиј во Скопје, Република Северна Македонија

1st International Congress
of Preventive Medicine and Public Health

NCD29	Association between subjective musculoskeletal complaints and work in office workers	Menche Presilski ¹ , Marija Balshevska- Vezenkoska ² , Elizabeta Karasmanakis ¹ , Jasmina Goshevska-Gjorgjievska ¹ , Dragan Mijakoski ^{3,4} ¹ Health Center Bitola, Republic of North Macedonia ² Health Center Skopje, Skopje, North Macedonia ³ Institute of Occupational Medicine of the Republic of North Macedonia, WHO Collaborating Center, Skopje, Republic of Macedonia ⁴ Faculty of Medicine, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Republic of North Macedonia
NCD30	Impact of fur dust in skin hypersensitivity among leather industry workers	Rodna Jordanova ¹ , Kevica Klifova Shopova ¹ , Olivera Jordanova ² ¹ Department for Occupational medicine, Health care Center Veles, Republic of North Macedonia ² University Clinic for Children's Diseases, Skopje, Republic of North Macedonia
NCD31	Bronchial Asthma in textile worker	Kevica Shopova Klifova, Rodna Jordanova, Emilija Gjorgjieva Chaneva Occupational Medicine Unit at Health Center-Veles, Veles, North Macedonia
NCD32	Preventive systematic examinations in children aged 6 years – obesity	Emilija Gjorgjieva Chaneva ¹ , Irena Koleva ¹ , Kevica Shopova-Klifova ¹ ¹ Health Center Veles, Veles, North Macedonia
NCD33	Effects of age and gender on concentration of lipid parameters and glucose in elderly patients	Hristina Ampova ¹ , Hristina Srbinovska ² , Tamara Angelovska ³ , Marko Kostovski ⁴ , Melda Emin ¹ , Irena Kostovska ¹ , Katerina Toseska-Trajkovska ¹ , Sonja Topuzovska ¹ ¹ Institute of Medical and Experimental Biochemistry, Faculty of Medicine, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Skopje, Republic of North Macedonia ² "Oraldent" Medical Biochemistry Laboratory, Bitola, Republic of North Macedonia ³ Institute of Pathology, Faculty of Medicine, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Skopje, Republic of North Macedonia ⁴ Institute of Microbiology and Parasitology, Faculty of Medicine, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Skopje, Republic of North Macedonia

I Интернационален конгрес на превентивна медицина и јавно здравје

ХНБ29	Поврзаност на субјективните мускуло-скелетни тегоби со работата кај канцелариските работници	Менче Пресилски ¹ , Марија Балшевска-Везенкоска ² , Елизабета Карасманакис ¹ , Јасмина Гошевска-Горѓиевски ¹ , Драган Мијакоски ^{3,4} ¹ Здравствен Дом- Битола, Битола, Република Северна Македонија ² Здравствен Дом- Скопје, Скопје, Северна Македонија ³ Институт за медицина на труд на Република Северна Македонија, СЗО Колаборативен Центар, Скопје, Република Македонија ⁴ Медицински Факултет, Универзитет Св. Кирил и Методиј во Скопје, Скопје, Република Северна Македонија
ХНБ30	Влијание на крзнена прашани врз кожна преосетливост кај кожарски работници	Родна Јорданова ¹ , Кевица Клифова Шопова ¹ , Оливера Јорданова ² ¹ Служба за медицина на труд, Здравствен Дом-Велес, Велес, Република Северна Македонија ² Универзитетска Клиника за детски болести, Скопје, Република Северна Македонија
ХНБ31	Бронхијална астма кај работничка во текстилна индустрија	Кевица Клифова Шопова, Родна Јорданова, Емилија Горѓиева Чанева Служба за медицина на труд, Здравствен Дом-Велес, Велес, Северна Македонија
ХНБ32	Превентивни систематски кај деца на возраст од 6 години- дебелина	Емилија Горѓиева Чанева ¹ , Ирена Колева ¹ , Кевица Клифова Шопова ¹ ¹ Здравствен дом Велес, Северна Македонија
ХНБ33	Влијанието на возраста и полот врз концентрацијата на липидни параметри и глукоза во крв кај стари пациенти	Христина Ампова ¹ , Христина Србиновска ² , Тамара Ангеловска ³ , Марко Костовски ⁴ , Мелда Емин ¹ , Ирена Костовска ¹ , Катерина Тошеска-Трајковска ¹ , Соња Топузовска ¹ ¹ Институт за медицинска и експериментална биохемија, Медицински Факултет, Универзитет Св. Кирил и Методиј во Скопје, Скопје, Република Северна Македонија ² „Оралдент” медицинско-биохемиска лабораторија, Битола, Република Северна Македонија ³ Институт за патолошка анатомија, Медицински Факултет, Универзитет Св. Кирил и Методиј во Скопје, Скопје, Република Северна Македонија ⁴ Институт за микробиологија и паразитологија Медицински Факултет, Универзитет Св. Кирил и Методиј во Скопје, Скопје, Република Северна Македонија

1st International Congress
of Preventive Medicine and Public Health

NCD34	Experiences with treatment at patients with diseases of lipoprotein metabolism	Pavle Adamovski ¹ , Svetlana Popovska Kljuseva ² , Biljana Petreska-Zovic ³ ¹ Private Health Institution “Dr. Adamovski”, Bitola, North Macedonia ² Public Health Institution - Center for Public Health - Bitola, North Macedonia ³ Public Health Institution - Specialized Hospital for Geriatric and Palliative Medicine “13 November”- Skopje, North Macedonia
NCD35	Prevention of cardiovascular events-is prescribing statin therapy enough?	Hristina Leskaroska ¹ , Biljanka Koleva ² , Anita Tosheva ³ , Katerina Kovachevikj ⁴ ¹ Private Health Institution “Dr. Hristina”, General Medicine Practice, Skopje, North Macedonia ² Private Health Institution Diagnostic Centre – Skopje, North Macedonia ³ Private Health Institution BM Medika, General Medicine Practice, Skopje, North Macedonia ⁴ Private Health Institution “Vita Katerina”, General Medicine Practice, Skopje, North Macedonia
NCD36	Adherence to statin therapy – the impact of comorbidity	Biljanka Koleva ¹ , Hristina Leskaroska ² , Anita Tosheva ³ , Katerina Kovachevikj ⁴ ¹ Private Health Institution Diagnostic Centre – Skopje, North Macedonia ² Private Health Institution “Dr. Hristina”, General Medicine Practice, Skopje, North Macedonia ³ Private Health Institution BM Medika, General Medicine Practice, Skopje, North Macedonia ⁴ Private Health Institution “Vita Katerina”, General Medicine Practice, Skopje, North Macedonia
NCD37	Prevention of upper gastrointestinal bleeding associated with antiplatelet and anticoagulant agents	Fana Lichoska Josifovikj ^{1,2} , Vladimir Andreevski ^{1,2} , Gjorgji Deriban ^{1,2} , Kalina Grivcheva Stardelova ^{1,2} ¹ University Clinical Centre “Mother Teresa”, Clinic of Gastroenterohepatology, Skopje, Republic of North Macedonia ² Faculty of Medicine, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Republic of North Macedonia
NCD38	New aspects of celiac disease for early diagnosis and treatment	Savica Markovic General Hospital Tetovo, Tetovo, North Macedonia
NCD39	Hygienic-dietary/antireflux regimen in children with gastroesophageal reflux disease	Vesna Djambazovska ¹ Adrijana Ugrinoska Pandeva ¹ Ivana Arnaudova Danevska ² , Sandra Petlichkovska ¹ ¹ University clinic for respiratory diseases in children Kozle, Skopje, North Macedonia ² Faculty of Medicine, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Skopje, North Macedonia

I Интернационален конгрес на превентивна медицина и јавно здравје

ХНБ34	Искуства од терапија кај пациенти со заболувања на липопротеинскиот метаболизам	Павле Адамовски ¹ , Светлана Поповска Кљусева ² , Билјана Петреска-Зович ³ ¹ ПЗУ “Д-р Адамовски”, Битола, Северна Македонија ² ЈЗУ Центар за јавно здравје-Битола, Северна Македонија ³ ЈЗУ Специјализирана болница за геријатриска и палијативна медицина «13 Ноември», Скопје, Северна Македонија
ХНБ35	Превенција на кардиоваскуларни болести – дали препишувањето на терапија со статини е доволно?	Христина Лескароска ¹ , Билјанка Колева ² , Анита Тошева ³ , Катерина Ковачевиќ ⁴ ¹ ПЗУ „Д-р Христина“, ординација по општа медицина, Скопје, Северна Македонија ² ПЗУ Дијагностички Центар, Скопје, Северна Македонија ³ ПЗУ „БМ Медика“, ординација по општа медицина, Скопје, Северна Македонија ⁴ ПЗУ “Вита Катерина”, Скопје, Северна Македонија
ХНБ36	Придржување кон терапија (адхеренција) со статини – ефект на коморбидитет	Билјанка Колева ¹ , Христина Лескароска ² , Анита Тошева ³ , Катерина Ковачевиќ ⁴ ¹ ПЗУ „Д-р Христина“, ординација по општа медицина, Скопје, Северна Македонија ² ПЗУ Дијагностички Центар, Скопје, Северна Македонија ³ ПЗУ „БМ Медика“, ординација по општа медицина, Скопје, Северна Македонија ⁴ ПЗУ “Вита Катерина”, Скопје, Северна Македонија
ХНБ37	Превенција на горно гастроинтестинално крварење асоцирано со антитромбоцитни агенси и антикоагуланси	Фана Личоска Јосифовиќ ^{1,2} , Владимир Андреевски ^{1,2} , Горѓи Дерибан ^{1,2} , Калина Гривчева Старделова ^{1,2} ¹ Универзитетски Клинички Центар „Мајка Тереза“, Клиника за гастроентерохепатологија, Скопје, Република Северна Македонија ² Медицински Факултет, Универзитет Св. Кирил и Методиј во Скопје, Скопје, Република Северна Македонија
ХНБ38	Нови аспекти на раната дијагноза и терапија на целијакија	Савица Марковиќ ЈЗУ Клиничка болница-Тетово, Тетово, Северна Македонија
ХНБ39	Хигиено-диететски/ антирефлукс мерки кај деца со гастроезофагеална рефлуксна болест	Весна Џамбазовска ¹ Адријана Угриноска Пандева ¹ Ивана Арнаудова Даневска ² , Сандра Петличковска ¹ ¹ Универзитетска клиника за респираторни заболувања кај децата – Козле, Скопје, Република Северна Македонија ² Медицински Факултет, Универзитет Св. Кирил и Методиј во Скопје, Скопје, Северна Македонија

1st International Congress
of Preventive Medicine and Public Health

NCD40	Spontaneous bacterial peritonitis: prevention and prophylaxis	Fana Lichoska Josifovikj ^{1,2} , Beti Todorovska ^{1,2} , Elena Curakova ^{1,2} , Meri Trajkovska ^{1,2} ¹ University Clinical Centre “Mother Teresa”, Clinic of Gastroenterohepatology, Skopje, Republic of North Macedonia ² Faculty of Medicine, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Republic of North Macedonia
NCD41	Use of the Pediatric Sleep Questionnaire by the family physician to detect obstructive sleep apnea in children	Adrijana Ugrinoska Pandeva ¹ , Sandra Petlichkovska ¹ , Vesna Djambazovska ¹ , Lazarova A. ² ¹ University Clinic for Respiratory Diseases in Children Kozle, Skopje, Macedonia ² Public Health Center Skopje, Skopje, North Macedonia
NCD42	Correlation between diabetic food syndrome and chronic kidney disease in patients with diabetes mellitus	Ivan Pangovski Institute of Social Medicine, Faculty of Medicine, University Ss. Cyril and Methodius in Skopje, Skopje, North Macedonia
NCD43	Birth rate and trend evaluation of births delivery in hospitals in the Tetovo Region for the period 2021-2023	Katarina Vidoeska ¹ , Naim Skenderi ¹ , Olivera Saneva ² ¹ Center of Public Health Tetovo, Tetovo, North Macedonia ² Health Center-Vinica, Vinica, North Macedonia
NCD44	The invasive species <i>Ailanthus altissima</i> a new threat for patients with atopia	Snezhana Milkovska, Elena Kolevska, Kefajet Murseli, Natasha Stancheva Pargov Institute of Occupational Medicine of the Republic of North Macedonia, WHO Collaborating Center, Skopje, Republic of Macedonia

I Интернационален конгрес
на превентивна медицина и јавно здравје

ХНБ40	Спонтан бактериски перитонитис-превенција и профилакса	Фана Личоска Јосифовиќ ^{1,2} , Бети Тодоровска ^{1,2} , Елена Чуракова ^{1,2} , Мери Трајковска ^{1,2} ¹ Универзитетски Клинички Центар „Мајка Тереза“, Клиника за гастроентерохепатологија, Скопје, Република Северна Македонија ² Медицински Факултет, Универзитет Св. Кирил и Методиј во Скопје, Скопје, Република Северна Македонија
ХНБ41	Употребата на педијатриски прашалник за спиење од докторите на семејна медицина за детекција на опструктивна sleep apnea кај деца	Адријана Угриноска Пандева ¹ , Сандра Петличковска ¹ , Весна Џамбазовска ¹ , Лазарова А. ² ¹ Универзитетска клиника за респираторни заболувања кај децата – Козле, Скопје, Република Северна Македонија ² Здравствен Дом-Скопје, Скопје, Северна Македонија
ХНБ42	Корелација помеѓу синдромот на дијабетично стапало и хронична бубрежна болест кај пациенти со дијабетес мелитус	Иван Панговски Институт за социјална медицина, Медицински Факултет, Универзитет Св. Кирил и Методиј во Скопје, Скопје, Северна Македонија
ХНБ43	Состојба со наталитетот и следење на трендот на породувањата во болничката дејност, во регион Тетово, за период 2021-2023 година	Катарина Видоеска ¹ , Наим Скендери ¹ , Оливера Санева ² ¹ Центар за јавно здравје Тетово, Тетово, Северна Македонија ² Здравствен Дом -Виница, Виница, Северна Македонија
ХНБ44	Инвазивниот специес <i>Ailanthus altissima</i> нова закана за пациентите со атопија	Снежана Милковска, Елена Колевска, Кефајет Ерсели, Наташа Станчева Паргов Институт за медицина на труд на Република Северна Македонија, СЗО Колаборативен Центар, Скопје, Република Македонија

